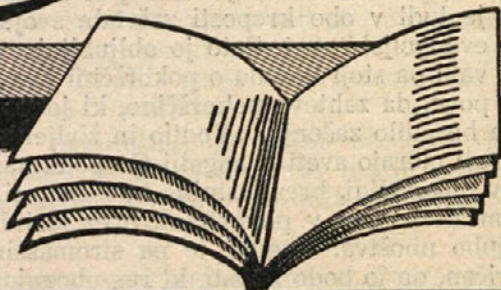

CVETJE

Letnik LII.
Ljubljana

1935 - I.
Januar

P. KRIZOSTOM:

Dobrim srcem

*Dobrim srcem naj velja beseda,
dobrim srcem, ki razumejo,
kaj trpljenje je in beda.*

*Dobrim srcem naj velja pozdrav,
ki razumejo vse zdihujoče
sredi zemeljskih težav.*

*Dobrim srcem naj velja zahvala,
dobrim srcem, ki so pripomogla,
da v družinah bo zdaj radost kraljevala.*

— — — —

*Kdor lačnemu kos kruha da —
nasitil Kristusa je samega.*

*Kdor nagega ogrne,
mu Kristus tisočkrat povrne.*

*Kdor žalostnega zveseli,
si božji raj zagotovi.*

— — — —

*Dobrim srcem naj velja
sladki blagoslov
v jaselcah ležečega Boga.*

Pokorščina in preprostost sv. Frančiška

Frančiškova pokorščina in preprostost sta se z njegovo ponižnostjo tako neločljivo sklenili, da sta bili ž njo skoraj le eno. V ponižnosti sta temeljili. Ponižnost je tudi v obe kreposti začrtala svoje izredne poteze.

Pokorščina je evangelijski svet. Zato jo obljublajo vsi redovi. V vodilu manjših bratov vam pa stoji beseda o pokorščini kar na prvem mestu. Vodilo tudi odkrito pove, da zahteva pokorščino, ki jo uravnava in določa evangelijski. Takole se besedilo začneja: »Vodilo in življenje manjših bratov je sledeče: izpolnjevati morajo sveti evangelijski Gospoda našega Jezusa Kristusa tako, da živijo v pokorščini, brez lastnine in v čistosti.« Sicer je Frančišek z evangelijskim življenjem v pokorščini, brez lastnine in v čistosti, zlasti poudaril obljubo ubožstva. Vendar je pa siromaščino tako globoko doulmel in bil prepričan, da jo bodo le tisti, ki res ubogajo negovali. Boljše povedano, najbolj večje razpleta vprašanje o ubožstvu pokorščina, ki vsa korenini v ponižnosti. Svetnik se je kaj bistroumno izražal, da tisti še ni vsega daroval Bogu, kdor si je pridržal lastno voljo. Res je, da so se le taki bratje povzpeli do frančiškanske siromaščine, ki so sebe zatajili, bili majhni, preprosti in drugim podložni. Ni mogoče ugovarjati, da je najgloblja ponižnost tudi kar najbolj zanesljiva pokorščina. Kdaj je redovnik res pokoren? Kadar se podredi predstojniku, ki mu ga je določil Bog. Kdo vse to bolj razume, kakor tisti, ki je pred slehernim majhen, neboljen in vsakemu podložen?

Kdor vse to ve, bo tudi priznal, da je bil Frančišek tako preprosto pokoren, kakor globoko ponižen. Najprej je v pravilo svojega reda zapisal besede, da hoče biti papežu pokoren. Nato je s prvimi učenci odpotoval v Rim, da bi tam v roke Inocenca III. kar osebno položil obljubo pokorščine. Ko smo govorili o Frančišku in Cerkvi, smo tudi dokazali, kako je bil svetnik apostolskemu Sedežu vse življenje otroško vdan in pokoren.

Vse to svetnika še ni zadovoljilo. Njegova ljubezen do pokorščine ga je celo kot redovnega generala vsega podredila podložnemu sobratu. Delce »Trije tvariši« takole piše: »Frančišek je nadkriljeval vse brate. Vendar pa je enega med njimi določil za svojega gvardijana in gospoda, katerega je ponižno in vdano ubogal.«

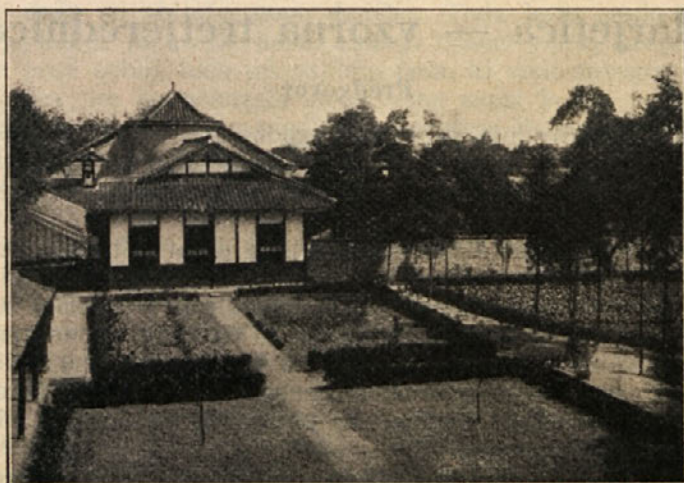
Tudi to mu vprašanja o pokorščini ni popolnoma rešilo. Svetnik ni bil izmirjen. Legenda sicer poroča, kako je svetnik svojega izvoljenega predstojnika kar najbolj vestno ubogal. Toda pravno je vendarle vodil ves red. Ni imel drugega predstojnika, kakor papeža. Šele takrat se je čutil resnično pokornega, ko je bil izročil vodstvo reda bratu Petru Kataniju. Spoštljivo je pokleknil predenj in mu obljubil trajno pokorščino. Toda brat Peter je bil vendarle včasih odsoten. Zato ga je svetnik prosil, naj mu da stalnega gvardijana, da bo pokoren tudi takrat, ko redovnega generala ne bo doma.

Sedaj je Frančišek z otroško preprostostjo ubogal vsakega brata, ki so mu ga določili za predstojnika. Lepe so Frančiškove besede, ki jih je zapisal Tomaž Čelanski. Takole se glase: »Vem, koliko pokorščina koristi. Nikdar ni brez zasluženja tisti, ki se prepusti predstojniku.« Ni razmišljal, kaj mu kdo ukaže, ali kdo mu zapoveduje. Kakor sporoča isti Tomaž Čelanski, je svetnik odkrito izpovedal sledeče: »Velike milosti mi je naklonilo božje usmiljenje. Med drugimi tudi to, da bi tako vestno ubogal novince, ki je komaj pred uro stopil v red in bi mi ga takoj dali za gvardijana, kakor bi se pokoril najstarejšemu in najbolj izkušenemu bratu.

Podložni sobrat ne sme v svojem predstojniku gledati človeka, ampak Boga. Njemu na ljubo se mora podrediti. Čim manj priporočljiv je predstojnik, toliko bolj je Bogu dopadljiva ponižnost pokornega brata.»

Omenjena temeljna resnica je prepletala celo Frančiškovo življenje. Še v svoji oporoki je zatrjeval: »Kar le mogoče vestno hočem ubogati generalnega ministra te bratovske zveze, kakor tudi tistega gvardijana, ki mi ga bo hotel določiti. Tako hočem biti podrejen njegovi volji, da ne bom mogel kam kreniti ali kaj storiti brez pokorščine in njegove izražene želje; je pač moj gospod.« Tolažila ga je v smrti zavest, da je smel tudi še umirajoč ubogati svojega gvardijana.

Frančiškova pokorščina je močno oživljala vso svetnikovo mlado družbo. O Frančišku in njegovih prvih bratih poročajo »Trije tovariši« sledeče: »Vsi so svoje življenje posvetili pokorščini. Kakor hitro jim je

Novicijati z vrtom v Teentu

predstojnik kaj ukazal, so takoj ubogali. Nihče ni razglabljal, je li ukazano umestno ali ne. V vsaki odredbi so videli božjo voljo. Zato jim je bila pokorščina lahka in prijetna.« Enako se izraža Tomaž Čelanski. »Ti-le tako prečudno pokorni vitezi,« tako pravi, »se ne bi drznili, kaj bolj ceniti, kakor pokorščino. Še preden je predstojnik povelje izrekel, so bili že pripravljeni, da takoj ubogajo. Nikdar niso ukaza presojali, ali mu ugovarjali. Pač pa so med seboj skoraj tekmovali, kdo bo prej izgovorjeno besedo prevedel v dejanje... Bili so pravi učenci svojega svetega ustanovitelja. Zato so se močno trudili, kako bi vse vestno izvršili, kar jim je oče Frančišek v bratovski ljubezni svetoval, ali v očetovski skrbi ukazal. Še več. Celo to so želeli z vso vnemo izvršiti, kar je oče le razmišljal ali nameraval. Seveda, ako so le mogli v svetnikove tajne prodreti. Saj jim je sam sveti oče dejal, da se sveta pokorščina ne ukloni le predstojnikovi besedi, ampak tudi njegovi misli, ne samo povelju, temveč tudi njegovi želji. Brat naj takoj uboga in željo izpolni. Ne šele takrat, ko sliši predstojnikovo besedo, ampak kakor hitro njegovo namero spozna.«

Prvi kronisti so nam skoraj nehote kar v trenutku zajetih več sličic omenjene dovršene pokorščine ohranili.

Na Frančiškovo povelje je redovni vikar Elija l. 1221 zbiral brate, ki naj bi šli na Nemško misijonarit. Bilo je ob času generalnega kapitlja. Med mnogimi navzočimi brati je bil tudi Jordan Džanski. Elija mu je dejal, naj si sam izbira. Ali želi odpotovati v Nemčijo, ali rajši ostane v Italiji. Jordana je dana prostost močno vznemirila. Zdelo se mu je, da ga želi predstojnik odposlati. Pa se je zopet bal za blagor svoje duše. Menil je, da bodo Nemci njega in tovariše kar brž pomorili. Toda, za mučeništvo se je čutil le prešibkega. Najbolj ga je bolelo, da predstojnikove besede, naj se le sam odloči, nikakor ni mogel izvršiti. Slednjič je brata Elija ponižno prosil, da mu kar ukaže, naj se mu li ponudi za Nemčijo in martirij, ali ne. Predstojnik mu je odredil prvo. Razigrane volje se je Jordan pridružil junaškim tovarišem.

(Dalje prihodnjič.)

P. M. LEKEUX, O. F. M. — P. EVSTAHIJ:

Marjetica — vzorna tretjerednica

Predgovor

Ta spis¹ pripoveduje preprosto zgodbo moje ljube sestre, ki je v starosti 23 let mirno, vdano in junaško umrla in ki je bila svetnica. Za mene je dala svoje življenje; potemtakem izpolnim le svojo dolžnost, če pišem te liste.

Ko sem bolj natanko raziskoval njeno delavnost, sem prišel v neštete sobe in sobice jamskih delavcev, v katere je bila posijala njena rahločutna ljubezen do bližnjega, slišal sem ginljiva poročila od tistih, ki so jo poznali, in odkril se mtoliko lepega in dobrega, da ne vem, kaj bolj zasluži občudovanje, ali njeno junaško življenje ali njena junaška smrt.

Spoznal sem, da je zgodovina njenega kratkega, pa tako bogatega življenja najbolj izvrstna pridiga, ki jo je mogoče spregovoriti našemu malomarnemu sodobnemu svetu.

Ta svet, ki se je pogreznil nazaj v paganstvo, drvi v pogubo zaradi svoje pokvarjenosti, duši se v veselicah, mrzla sebičnost mu jemlje sapo. Vsa tako zvana kultura², ta krona iz nežlahtne kovine, vsi milijoni strojev, — ki plešejo svoj peklenski ples na zemlji samo zato, da bi pripravili udobnost, »komfort«³ — so pripravili svet v takšno duševno stanje, ki je v ostrem nasprotju z evangelijem. Življenje uživanja in prenasičenja dviga svoj glas zoper Jezusa in oznanja: »Blagor bogatim! Blagor nasičenim! Srečni vsi, ki uživajo, vsi, katerim se dobrika svet!«

Posledica tega pogubnega početja je popoln razpad družbe. Greh ima namreč svojo kazen sam v sebi. Komaj se je svet odvrnil od krščanstva in že je izkusil, kako grenak je prepovedani sad. Z divjo naglico si je prizadeval za pozemeljsko kraljestvo in kraljestvo božje se mu je odtegnilo.

Čas je, da svet znova poučimo, da bistvo sreče ni v uživanju, da se nasprotno vsako veselje in vsaka veličina opira na odpoved, ki nam

¹ Izvirnik (v lepi knjigi) ima naslov »Margrit«. Flamsko domače ime iz latinskega »Margarita«. Francosko: »Marguerite« (izgovori: Margerit). Beseda je doma na vzhodu in pomeni »biser«. Iz latin. besede so napravili Slovenci »Marjeta«. — Flamski frančiškan P. M. Lekeux (izg.: Lekö) je popisal v posebni knjigi življenje svoje rodne sestre, tretjerednice, junakinje krščanske ljubezni. — Prip. prevajalca.

² Latinska beseda. Slov. = omika, prosveta. — Prip. prev.

³ Angleška beseda (»comfort«, francosko: »confort«: izg. konfor) = udobnost v življenju, prijetna ureditev stanovanja. — Prip. prev.

jo evangelij stavi pred oči. Pomagati moramo svetu, da spet doseže svoje dostojanstvo.

Bolje kakor kakršnakoli učena obravnava bo pri tem pomagal živ zgled. Življenje tega preprostega otroka naj bo svetu svetel vzor, kako je treba sebe in svoje darovati drugim; iz tega more svet zajemati v resnici krščanske nauke, zakaj to daritveno življenje je bilo docela in povsem razlaganje evangelijskih predpisov.

Zaradi odpora, ki ga utegnem^o zmerom opazovati v časih velike pokvarjenosti, je iz nramno popačene množice prišlo na dan krdelo čistih duš, katere niso mogle prosto dihati v mračni kaluži greha; svoje lepote žejne oči so dvignile k luči ter so se duhovno nagonsko povrnille nazaj h Kristusu. Doživljamo novo pomlad mističnega⁴ življenja, eno najlepših, ki jo je Cerkev sploh kdaj videla. Koliko plemenitih, požrtvovalnih duš je vstalo, ki dajejo odkupnino v spravo za tuje zločine, ki se darujejo kot pravne žrtve ter se dvigajo v višine ljubezni!

Take duše so obluba nove družbe. Toda le-te imajo pogosto več dobre volje kakor pa uvidevnosti. Hočejo doseči višek, hrepené po tem, gledajo ga pred seboj, toda ne najdejo pota, ki vodi navzgor.

Marjetica jim bo pokazala stezo. Ona sama je šla po nji naglo in varno. Njen zgled jim bo navodilo duhovnega življenja. Duše se bodo učile od nje, kako človek dospe h Kristusu, kako se je treba njemu izročiti in kaj je treba storiti, da duh prodre v skrivno klet, kjer se napoji s prijetnim zlahtnim vinom ljubezni.⁵

Videle bodo duše, da je ta pot dostopna vsem in da zadostuje, če kdo hoče, hoditi po nji; spoznale bodo, da je celo med svetom — da, sredi mnogih opravkov — mogoče gojiti premišljevalno življenje, počivati v ljubezni, plavati visoko nad tem, kar je minljivo.

Ta knjiga ni spisana po pravih umetnosti: ubog frančiškan nima zložnega prostega časa, da bi sukal in pilil lepe stavke. V tej knjigi prav pogosto kaj popridigam in zajdem v stranske opombe: i no, je pač moj poklic pridigati. Te strani sem napisal, med tem ko sem pustil, da je preprosto govorilo moje srce. Nihče naj torej ne išče v nji leposlovne umetnosti, vsak naj bo zadovoljen zgolj z rečmi samimi. Komur pridige ne ugajajo, le-ta jih itak lahko preskoči.

Toda nisem se hotel zadovoljiti le s suhoparnim orisom življenjepisa; predočil sem podobe, poskusil sem dogodke te resnične zgodovine spet poživiti. Utegnilo bi se komu zdeti, češ da sem se v teh črticah le preveč vdal domišljiji. Temu pa ni tako. Da sem na novo postavil zgradbo, to je uspeh truda polnega povpraševanja pri svedokih ali pričah. Če izvzamem nekaj nepomembnih prehodov, je vse resnično, vsak posamezen dogodek je doživljen, vsaka beseda je bila izgovorjena.

Razen tega mi je moja sestra, moja 'golobička', kakor sem jo navadno imenoval, najbolj pristrčno in po domače vse zaupala. Iz njenih ust sem zvedel marsikaj dragocenega, kar mi je pomagalo razumeti dejanja, ki se sama po sebi nikoli ne dajo povsem razložiti, naj bodo še tako izvrstna, pa tudi odkriti njih vire ter na teh straneh prikazati več kakor neko življenje, namreč neko dušo.

Kako dobro sva se razumela, kako rada sva se imela! In če je resnično, kar pravi monsinjor Dupanloup, da je najboljša lastnost biografova — ljubezen in da nam samo dar gledanja, ki izvira iz srca, more pokazati

⁴ Mistika (bes. iz grščine) = višje duhovno življenje s pomočjo izrednih milosti. Prip. prev.

⁵ Skrivna klet v »Visoki pesmi« pomeni skrivnostno ali mistično združenje z Bogom. Prip. prev.

globočino kakega človeka — no, potem ima moja knjižica, če ji manjka drugih vrlin, vsaj to lastnost.

Samo po sebi se razume, da si nikakor predrzno ne prisvajam, da bi svojo sestrnico kanoniziral, če jo imenujem svetnico. Ona bi se smehljala tam gori, ako bi videla, da hočem njeno ključevalno glavico obdati s svetniškim sijem; in potlej to tudi nikakor ni moja stvar.

P. M. Lekeux.

I. Prvi korak

Če hoče kdo hoditi za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj. Luk 9, 23.

»Dober večer, moja golobička!«

Marjetica ni odgovorila, spustila se je na stol-naslanjač in molčala dalje. Navajen sem bil na njeno viharo naravo ter sem mirno nadaljeval svoje delo.

Ko sem čez nekaj časa obrnil pogled na njeno stran, me je s svojimi črnimi očmi prodirajoče pogledala in vprašala s skoraj hripavim glasom:

»Povej, kaj bi ti storil na mojem mestu?!«

To je bilo pomenljivo vprašanje in čutil sem se vsega prevzetega, ko mi je moja sicer tako živa sestrnica zastavila to vprašanje s takšnim glasom in tako posebne vrste.

Že večkrat je bila sedela na tem prostoru, da bi si izprosila kakršnoli pojasnilo ali pa, da bi se na dolgo in široko razgovarjala o kakšnem leposlovnem ali bogoslovnem vprašanju. Danes pa se je prikazala guba na njenem čelu in njene ustnice so bile stisnjene. Za njo ni šlo za nič manjšo reč kakor za odločitev o njenem življenju.

Bila je stara devetnajst let in je bila pred kratkim naredila skušnjo za učiteljico. In zdaj je gledala v bodočnost z velikimi, željnimi očmi mladosti, katere nade še niso bile prevarane.

Kako pogosto mi je bila govorila o svojih sanjah za bodočnost! — Hotela je nadaljevati učenje, živeti v duševno pomenljivem in plemenitem okrožju; zakladi duha naj bi se ji odprli; potem bi slovela s pridobljenim znanjem in bila bi ljubljena zavoljo svojih prednosti — tudi ona sama bi ljubila plemenite ljudi: tako je gledala življenje. Že je bila pokusila od čaše vednosti in prijateljstva in vse je bilo ugodno za njo.

In zares, postala bi bila prekrasen vzorec strastne razumnice!

Toda neki pomislek jo je mučil. Naši piletni starši so živeli v kaj skromnih razmerah; majhen dohodek naše matere je komaj zadostoval, da smo plačevali stroške za gospodarstvo ter gospodinjstvo in za učenje najinega najmlajšega brata. Jaz sem se pripravljaj, da jih zapustim in vstopim v samostan. Zdaj ji je vzbujalo bridko žalost, ko je videla, da so naši starši skoraj ubogi, in brezsrčno je kazala samo sebe, češ, ker misli samo nase, medtem ko bi jim vendar mogla pomagati, če bi se odrekla svojim načrtom.

Že nekaj tednov si je trapila svoje možgane s tem vprašanjem in prejšnji dan smo jo našli, ko je jokala ob svojih knjigah.

Odložil sem pero, zasukal si brkice in pustil Marjetko čakati. Bal sem se, da bi jo žalil.

Nadaljevala je:

»Dobro uvidevam, da bo oče žalosten, če bi govorila o učiteljsku za višje učiteljice, in mati tudi, zaradi njega. Oba bi rada videla, da sprejemem kakšno mesto kot osnovna učiteljica.«

»Seve... Seveda... Toda kljub temu ti bosta pustila, da si prosto izbereš.«

»Gotovo! In mati ugovarja le zaradi zdravja. Ali jaz vem, dosti sem krepka za učenje. Saj to vendar ni tako težko, v šoli bo veliko več napora. Ne, za to ne gre; vprašanje je to: ona dva se bosta postarala, potrebovala bi pomoči — ali imam pravico, zapustiti ju, da bi se potezala za svoje lastne načrte?!«

»O, pravico, z zgolj bogoslovnega stališča, pač imaš, zakaj končno moreta živeti od tega kar imata. Toda lepše bi bilo vseeno, ako bi se ti za nju darovala.«

Spet je preudarjala. Nato je izrekla s tresočim glasom:

»Ne vesta, kaj tu želita od mene... Prav tako rada bi umrla. Ti veš, kakšna potreba je zame učiti se, biti prosta, videti lepe reči okrog sebe in imeti prijateljice po svojem okusu. To ravno imenujemo življenje. Toda učiteljica pri majhnih otrocih!... Biti privezana kakor pes na dvorišču, vsak dan znova pričeti z enakim duhovnim delom, kazati abecedarjem osnovne poteze, zvečer pregledavati čečkarije in delati kocke iz papirja, in vse to v okolici da se Bogu usmili!«

Kakor bi jo pero sprožilo, je skočila pokonci z lahkim krikom ter se stresla, kakor da bi hotela prepoditi strašno predstavo.

»Ali ne vidiš, da je to hujše kakor umreti? Ali je mogoče to od koga terjati?! In jaz še dvajset let nisem stara!«

Spet je bila sedla, njene majhne pesti so stisnjene ležale na njenih kolenih; njen z bridkostjo napolnjen pogled pod nasršenimi obrvmi je bil naravnost uprt. Smilila se mi je.

Ko sem jo tako ogledoval, sem prvič opazil, da imam zelo brdko sestrico. Čedna, majhna, mišičasta, je bila polna okretnosti, gibčne moči in spretnosti. Njena tenka španska glavica s črnimi lasmi se je izborno odražala od bele jopice iz muselina. Ni imela prvovrstnih, da, niti pravih potez. Premajhen nos se nikoli ni pripravil do tega, da bi postal 'odraščen' nos, in dajal je obrazku nekaj otroškega. Gibka, duhovita, lahko porogljiva usta so ohranila celo zdaj v bridkosti pridih nasmeška. Njene zelo temne, izrazite oči so bile nenavadno globoke in zdelo se je, da zmiraj več vidijo kakor gledajo. V tem trenutku je gorela bolečina v njih. Ob trpljenju so bile njene poteze napete, gube so preprezale njeno belo čelo in obraz se je zdel še ožji, docela nezemeljski. Utegnil bi kdo misliti, da je teman seraf iz Michelangelove freske.⁶

Ko sem gledal njeno poduhovljeno milino, njeno lepoto, katera je obenem, kakor sem vedel, združena z razumnostjo in nežnostjo, se mi je vsililo bridko spoznanje, da je kakor nalašč ustvarjena za višje življenje in da pomeni za njo drugo življenje, katero sem ji jaz predočil, v resnici počasno umiranje.

In vendar je bilo to, kar je edino resnično. Pričakoval sem, da se bo tako obnašala. Jaz sam sem bil doživel podobno notranjo krizo ali odločilno borbo in vedel sem, kaj se to pravi in kako težko je, proti ostnu brati.⁷ Zdaj pa, v veliki jasnosti, ki mi je bila vzšla po vsi temini, sem čutil, sem vedel, da ni nič bolj zadovoljivega in lepega razen enega: izpolnjevati to, za kar je človek določen, to se pravi, poizgubiti se v Bogu.

⁶ Michelangelo (beri: Mikelándželo) slavniti italijanski slikar in kipar v 16. stol., ki je poslikal Sikstinsko kapelo v Vatikanu. — Freska = na mokro slikana podoba. Prip. prev.

⁷ Prim.: Ap. dela, 9. pogl. 5. v.: Ego sum Jesus, quem tu persequeris: durum est tibi contra stimulum calcitrare. V izdaji Vulgate. — Prip. prev.

Tudi meni se je daritev najprej zazdela nečloveška. Toda zdaj, ko sem se s tem seznanil, ne občutim več niti najmanjšega hrepenenja po svojih zlatih našivih,⁸ in ko sem sežgal svoje rokopise, sad desetletnega dela in truda, bi bil najrajši zavriskal kakor ujetnik, kateremu spet podelo prostost. Ali naj tedaj ne bi izbral tudi za svojo malo golobico, prav zato, ker jo imam tako rad, tega, o čemer sem odkril, da je dobro zame?! Ali naj ne bi ž njo vred okušal trdega kruha odpovedi, ki je tako zveličaven za duše?! Ko sem jo videl lépo pred seboj, sem hotel imeti še lepšo in jasno sem spoznal, da je višje žitje, za katero je videti določena, duhovno, vzvišeno življenje otrok svetlobe; to edino bi jo moglo zadovoljiti.

»Ljuba Marjetka, poslušaj, ja z ti nočem dati odgovora.«

Samostan sv. Mihaela

Odprl sem evangelij in bral z glasom, ki je moral doneti prav posebno resnobno in živo, da so besede segle v srce, zakaj nikoli se mi niso zdele besede svetega pisma bolj žive, določne, prepričevalne:

»Če hoče kdo hoditi za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame vsak dan svoj križ ter hodi za menoj...«

Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umrje, ostane samo; če pa umrje, obrodi obilo sadu...

Kdor hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil, kdor pa svoje življenje zaradi mene izgubi ga bo rešil...

Kaj namreč človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kaj bo človek v zameno za svojo dušo?...«

Obrnil sem se k nji, moj pogled je iskal njenega:

»To uči Jezus. Povej, ali mar verjameš, da se moti?«

(Dalje prihodnjič.)

⁸ Vojaško znamenje. Prip. pis.

Prav za prav ne poznaš nobenega človeka, še samega sebe ne.
Wibbelt.

Mati in posli

Ljubezen dobre matere se ne omeji le na lastne otroke, marveč razširi svojo ljubezen tudi na druge. Kot žena bolečin in skrbi pozna in čuti vse bolj globoko kot mož, ve pa tudi, kako dobro dé, če drugi trpe z nami v sočutni ljubezni. Mati ne gospoduje z voljo, ampak s srcem. Vlada ti s srcem se pa pravi: ljubiti, skrbeti.

In tako bom poskusil polagoma razširiti delokrog materinih dolžnosti, dokler ne bo objel vse veliko božje kraljestvo.

Najprej nekoliko o skrbi za posle, ki služijo v družini.

Ali je sploh potrebno, da si kot mati in gospodinja vzameš posla, ali je bolje, da si pomagaš sama, kakor veš in znaš? Odgovor na to vprašanje je bolj važen, kakor si misliš. Ali ne trpi lepo vzajemno družinsko življenje, če imaš tuje ljudi v hiši? Saj je posel človek bistrih oči, ima ušesa, ki dobro slišijo in usta, ki lahko govore in bodo govorila o družinskih razmerah, ki vladajo v tvoji hiši. Njegovo navzočnost čuti družina kot nekako nadzorstvo, kot pričo vsega, kar se doma dogaja. Zato se marsikatera gospodinja brani posla, boji se imeti v svoji družini tujega človeka, ker ima in je v tem oziru doživela že marsikatero bridko prevaro. Tudi jaz ti svetujem: ako lahko sama opraviš vsa potrebna dela, ostani sama! Marsikatera gospodinja je bila veliko bolj svobodna in vesela, dokler je sama gospodinjila, kakor potem, ko ji je tuja moč odvzela breme dneva, a ne le to, ampak tudi blagoslov dela.

Navadno pa mati velike družine ne zmore vsega. V tem slučaju nastane važno vprašanje: Koga bom dobila v službo? Posel ti lahko hišo pozida ali pa poruši. Kot gospodarica lahko vplivaš nanj, a tudi on lahko silno vpliva na tebe in tvoje. Marsikatera hiša je že našla svojega Boga, svoj mir in svojo časno srečo po poslih, ki so živeli in delali po zgledu svete Notburge; vprav tako so pa druge družine, ki so bile prej čiste, krepe in zdrave, propadle vsled pokvarjenih poslov. Zato je treba pri izbiranju poslov velike previdnosti.

Prepričati se moraš, če je oseba, ki bi rada stopila v službo, dovolj močna in spretna za delo v tvoji hiši. Predvsem pa moraš vedeti, ali je нравno utrjena, družini zvesta, poštena in molčeča, marljiva in znosna, zakaj vsi značaji se ne skladajo. Pismeno izpričevalo naj ti zadostuje le redkokdaj. Večinoma se glavna poteza posla bere med vrsticami, kar pa ne zna vsak razbrati. Bolj zanesljivo je ustmeno-poizvedovanje, ki pa mora biti zelo previdno. Ne zadostuje vedno, da povprašaš posla in njegove bivše gospodarje, ako so se ločili v nesoglasju, ampak išči podatke še na tretjem mestu. V tem oziru ti bodo radi šli na roko in ti pomagali voditelji Tretjega reda in drugih verskih in prosvetnih organizacij. Zavedati se moraš, da posel ni vedno vsega kriv, česar ga dolžijo, da je v mnogih slučajih popolnoma nedolžen in mu delajo krivico. Pa tudi prekomerna hvala je včasih sumljiva. Zato poizveduj natančno!

Mnogo je gospodinj, ki lahkomišelnost vzamejo v službo katerokoli osebo, kar na podlagi oglasov v časopisih ali pa iz seznama posredovalnic za službe, ne da bi se prej prepričale, kakšne so te osebe. Želeti bi sicer bilo, da sprejmeš v sveti gorečnosti in krščanski požrtvovalnosti v službo dekle, ki ni na pravi poti ali je že padlo ter jo skušaš vzgojiti za нравno močno in pošteno članico človeške družbe. V božjih očeh bi bilo tako plemenito dejanje veliko zasluženje in bogat blagoslov neba bi rosil na tebe in na tvoje drage. Toda vsaka hiša in vsaka gospodinja ni zmožna,

da bi vršila delo dobrega Pastirja. Tudi v tem oziru moraš biti zelo previdna, da sad vsega truda ne bo poguba dobromislečega, namesto rešitve izgubljenega.

Najprej torej previdnost, potem pa nadzorstvo! Če si v svojo hišo sprejela posla, pripada tebi in tvoji družini. S tistim trenutkom postaneš zanj odgovorna pred svojo lastno vestjo in pred Bogom. V službo si namreč sprejela človeka, ne pa brezdušno delavne moči. Navadno je posel še mlad, neizkušen ter tako silno še potreben materinega vodstva. Skrbno se zanimaj zanj, da bo pod tvojim ljubečim nadzorstvom in vodstvom vestno in z veseljem vršil svoje dolžnosti, da se bo na podlagi tvojih izkušenj izpopolnjeval v svoji službi in svojem znanju, za kar ti bo vse življenje hvaležen.

Mlad človek te potrebuje še bolj: s sestrinsko ljubeznijo se zamisli v njegovo stališče!

Tako osamel in osirotel stoji sredi širnega sveta. Vsepovsod obdan od nevarnosti navznotraj in navzven, morda že več let sirota brez staršev, brez doma, mogoče doma iz hiše, ki ni posebno na dobrem glasu, zato poln vtisov in nagnjenj, ki ga vabijo in silijo v greh. Če je pomočnica v tvojem gospodinjstvu prijetne vnanjosti, je v neprestani nevarnosti ljudi, ki nimajo nobene obzirnosti in brodijo samo po blatu in močvirju. Zato moraš vedeti, kam hodi in s kom občuje, kdaj se vrača domov. Kako hvaležna bi bila tudi ti, ko bi imel tvoj otrok v boju za obstanek tako dobro mater, ki bi ga sprejela kot svojega, ga vzgajala za poštenega, nerazvajenega človeka ter ga skušala obvarovati slabih in kvarnih vplivov sveta! Za kako važne stvari gre! Tolikokrat za nedolžnost in dekleško čast, mnogokrat tudi za zdravje in življenje. Pa boš dejala: Saj je dovolj stara in ne potrebuje varuhinje. Kako? Dovolj stara? Ali si pozabila, da raste s starostjo tudi nevarnost? Ali se ne zavedaš, da si odgovorna ti kot mati in gospodinja za čast svoje hiše in družine, odgovorna pred Bogom in pred ljudmi? Tuje grehe, kakor jih našteva katekizem, poznaš. Ali ne veš več, da je eden izmed njih: »H grehu drugih molčati«? Zato ne zatisni oči, ker se bojiš, da bi izgubila delavnega posla. Poslušaj, kaj piše apostol: »Ako pa kdo ne skrbi za svoje, zlasti za domače, je zatajil vero in je hušji kot nevernik.« Mogoče je, da ti pomočnica spocetka ni posebno hvaležna za nadzorstvo, toda nikdar ne izgubi poguma! Marsikatera dekle spozna šele pozneje, da je bila le krščanska ljubezen, kar je imela prej za neznosno breme in neupravičen poseg v njeno svobodo. Mladi ljudje ne vidijo vedno jasno, ali jih zaslepi strast ali pa jih, zlasti dandanes, hujskajo drugi.

Previdnost, nadzorstvo, slednjič obzirnost! Posel ni tvoj suženj, s katerim delaš, kakor se ti ravno zljubi, ampak je človek, ki ima svoje dolžnosti, vsled tega pa tudi svoje pravice. Podložna sta ti brat ali sestra v Kristusu, zato postopaj s svojim poslom krščansko. Ne pozabi, da si mora pri tujih ljudeh trdo služiti svoj vsakdanji kruh. Zato naj mu bo tvoja hiša dom, da se bo v njej udomačil, pa z njo tudi čutil. Ne daj mu preveč čutiti, da je po svojem poklicu podvržen tvoji volji. Komur se jarem zareže v meso, ne vleče rad.

In vendar stoj nad njim, kvečjemu poleg njega, nikdar pod njim! Ne ti, ampak on se mora tebi pokoravati. Bodi prijazna, a nikdar ne prostaška. Če zasluži grajo, posvari ga modro, kratko in mirno. Ne prepiraj se neprestano in brez vzroka. Kdor se vedno prepira, tega se več ne posluša in se mu več ne pokorava. Človeško je, da se menja temperatura duše, kakor se na nebesu menja oblačnost in jasnina, toda posla ne imej za cilj vseh tvojih muh in za strelovod svoje jeze!

Njegovo moč porabi, ker ga zato plačuješ. Kdor svojega posla ne zaposli, mu odpira vrata k lenobi in drugim pregreham. Tvoj posel naj dela, toda ne preoblagaj ga z delom. Ne zahtevaj, da bi ti dan na dan snažil celo hišo, ker tega nihče ne more dolgo zdržati. Daj mu priliko, da bo delo o pravem času končano, da bo mogel tudi o pravem času iti k počitku. Če je slabotnega zdravja, jemlji na to ozir, ali pa ga rajši ne sprejmi v službo, ki je ne bi mogel vršiti. Če mu ni dobro, imej sočutje z njim in potrpi. Spomni se Gospodovih besed: »Tujec sem bil, in ste me sprejeli.« Ne pošiljaj ga takoj prvi dan in brez vse potrebe v bolnišnico, kjer leži med tujimi ljudmi zapuščen, brez tolažbe kot siromak, ki ga nihče ne pozna.

Če imaš pošteno služkinjo, bodi vesela. Poštenje je danes redko. Ne preizkušaj pa pretrdo njenega poštenja. Marsikdo je postal nepošten

Novinke pripravljajo hostije

zaradi neprevidnega ravnanja gospodinje in domačih, ki so redno puščali vse omare odprte, ali denar vsepovsod razmetan tako, da se je vzbudilo v dušah poslov poželenje po ničemurnosti in hrepenenje tistih, ki ne posedujejo ničesar. »Priložnost rodi tatu.« Tudi v tem oziru velja zlata srednja pot. Ne smeš biti preveč zaupna, pa tudi ne strupeno nezaupljiva. Če kako stvar pogrešiš, ne obdolži takoj brez zadostnega vzroka služkinje.

»Delavec je vreden svojega plačila.« Zato plačuj svoje posle primerno in točno. Bog hoče, da živi vsak človek človeka vredno življenje. Tu pa tam privošči svojemu poslu kakšno veselje in razvedrilo. Saj je mlad in potrebuje toplega solnca, kakor ga potrebuje pomlad, ki vsa zacvete in zazeleni, ogreta od njegovih gorkih žarkov. Saj veš, nekoliko pohvale in radosti mu večja veselje do dela, hvaležnost in vdanost do družine.

Srečen je, kdor najde dobrega, zvestega posla. Pregovor ne pravi zastonj: »Zvest služabnik je skrit zaklad.« Poznam družine, ki jim je bila preprosta služkinja v bogat blagoslov in kjer živi njen spomin še pri otrocih in otrok otrocih. Nikdar ne bom pozabil naše Tine, ki je do smrti živela v naši družini nepretrgano skozi štirideset let. Pestovala nas

je, učila nas je poleg ljubljene matere moliti, z nami se je igrala, z družino se je veselila, z njo trpela, ko so prišle preizkušnje, ki ne gredo mimo nobene družine. Radi smo jo imeli kot svojo teto. In kadar pridem domov, ne pozabim nikdar obiskati poleg groba blagopokojnih staršev tudi njenega groba, kjer počiva poleg našega očeta in matere in čaka z njima vred poveljčanskega vstajenja, ki so si ga vsi trije zaslužili s svojim pristno krščanskim življenjem. Ali ima današnji čas še kaj takih zvestih duš? Še jih ima. Saj vemo, da je duh, ki oživlja. Pravi duh poslov pa izvira iz ljubezni tistega velikega božjega Hlapca, ki je prišel na svet, ne da bi gospodoval, ampak da bi služil. Na tej božji ljubezni si vsi dobri posli vžigajo tisto krščansko ljubezen in življenje, ki jim kleše in jekleni značaje, da so zvesti Bogu in svojim gospodarjem v srečo in blagoslov družinam, kjer služijo.

P. ROMAN:

Življenje velike žene

Sv. Terezija de Avila

Bilo je letos meseca septembra. Odšel sem za nekaj dni v mesto, ki mi je zaradi svoje lepote in še bolj zaradi svoje posebnosti in nekega posebnega čara in nedosanjanih sanj posebno ljubo. Ime tega mesta je v zanositem jeziku: Kraljica mest ob morju, v navadni govorici pa Benetke.

Prav lahko bi sedaj posvetil vsaj nekaj misli mestu samemu in bi pisal o tistih starih palačah, ki imajo za seboj prečudno in tako pisano zgodovino, ali pa o nikoli izpeti pesmi nemirnega morja, ki je ujeto v sto in sto kanalih staroslavne mesta in pripoveduje pravljice, ki so vedno lepe...

Toda za to ni prostora. Da pa opravičim ta uvod, naj povem samo sledečo zgodbo: Prav pri kolodvoru imajo oo. karmeličani svoj samostan in prekrasno cerkev Naše ljube Gospe Vnebovzete. Ko sem prvo jutro prišel v cerkev, me je lepota te hiše božje zopet prevzela s tihim ganotjem. Nekaj časa sem stal čisto zadaj pri vratih in razmišljal. Ko sem pa nato stopil v zakristijo, mi je korak kar sam od sebe zastal pri oltarju sv. Terezije Avilske. Zakaj oltar nosi ono slavno znano skupino sv. Terezije z angelom, ki je delo velikega umetnika Berninija. V Rimu je v cerkvi Marije Zmagovite original ali prvotna umetnina. Tu je le posnetek in še ta ne prav posebno posrečen, toda ker mi je ta svetnica že od mojih otroških let zelo ljuba, sem tisti hip sklenil takole: vsi oltarji so prosti, samo veliki ne, če bom maševal sedajle pri tem oltarju, bom napisal njeno čudovito življenje za naše »Cvetje«... S tem sklepom stopim v zakristijo. Ko od dam svoje listine, ki so za tuje duhovnike predpisane, me neki pater zelo ljubeznivo sprejme in takoj pokliče mladega klerika, ki mi je v slikovitem belem plašču stregel pri sv. maši in sicer prav pri oltarju sv. Terezije. Od tistega dne sem zbiral slike iz njenega življenja in prebral več knjig, da vam lahko napišem povest tega plemenitega srca.

* * *

Zelo znani slovstveni zgodovinar Hipolit Taine pravi v svojih pismih, da je Španija v šestnajstem in v začetku sedemnajstega stoletja najbolj čudovita dežela sveta. Roditi se v takem času sicer ni nobena zasluga, pač pa postane to lahko posebna milost za človeka, ki ima izredne zmož-

nosti in jih zlasti v takem močno razgibanem času modro uporabi in uveljavi.

Terezija se je rodila v takem času.

Toda nečesa ne smem pozabiti, tega namreč, da je bilo šestnajsto stoletje nekak prelom v miselnosti človeštva, zakaj v sedemnajstem stoletju svet vere in nadnaravnega življenja prične pešati in vedno bolj se uveljavlja golo razumarstvo, dokler ne najde v našem stoletju popolnega poloma. Terezija pa je na tem prelomu duha prava božja poslanka nadnaravnega, nadčutnega sveta. Je zaeno ena najbolj veselih in ljubeznivih svetnic, kar jih poznamo in je istočasno žena polna jasnega razuma, pisateljica, ki iz sveta milosti z nedopovedljivo doslednostjo, skoraj bi rekel, hladnostjo, pripoveduje stvari, ki se zde nezaslišane. Vsa svoja videnja popisuje nad vse strogo, nikoli se ne pusti zavesti v kako čutnost. Zato so ti njeni zapiski tem bolj dragoceni našemu času, ki hoče zopet z neko naslodo nazaj v barbarsko stanje neduhovnosti. Njene besede o Jezusu Kristusu: »Ne samo, da vanj verujem, kakor je to moja dolžnost, temveč videla sem ga. Pritisnila sem svoje ustnice na njegove rane in držala sem ga v naročju, kakor sveta Devica sedmih bolečin« — nam dovolj povedo, kako je ta žena usmerjena.

Če dodam še za nas tako častno resnico, da je to sveto srce, tako globoko kakor bogato, bilo oblikovano tudi v šoli njenega spovednika in svetovavca sv. Petra de Alcantara, frančiškana, boste še lažje razumeli našo posebno ljubezen do svetnice. In ta vez se zdi, da je že zelo stara, zakaj naša ljubljanska knjižnica hrani dvojce rokopisnih prevodov iz del sv. Terezije na 1835 straneh. Naslov se glasi: TE BUKVA od Klosherskih Stifteng teh Discalciaterskih Karmeliterz skus to sveto Divizo in Mater TERESIE OD JESU koker taisteh Stifterze. Prevod je dovršen po izdaji, ki je izšla v Kölnu pri »bukva kupzu ali staznarju pod slato vago Franzu Meternihu, anno 1732«.

I.

Bila je že visoka pomlad, ko je leta Gospodovega 1515 dne 28. marca v dvorcu Alfonza Sanchez de Cepeda v mestecu Avila gospa Beatrix de Ahumada povila zdravo deklico. Še isti dan je bila krščena na ime Terezija. Gospod Alfonz de Cepeda je bil mož poln zdravega razuma, podjetej in priden gospodar, eden tistih plemičev, katerim je dal na prav poseben način izraz veliki španski umetnik Velazquez ali mogoče še boljše njegov manj znani predhodnik imenovan el Greco. V Madridu visi v muzeju tak portret, ki nam kaže še mladega moža, komaj nekaj nad trideset let če ima. Obraz ozek, čelo visoko, oči temne in kar globoke od premišljevanja. Obleka je izbrana, brez vsakega nepotrebne okrasja, roka, ki je zelo lepo oblikovana, počiva samozavestno na držaju bodala in oči govore zaeno: Moje srce sem dal močnemu in svetemu Bogu in še moji izvoljeni ženi — sicer nikomur. In te oči so stroge. Tako nekako si predstavljam njenega očeta. Zlasti če berem v njenih spisih tudi besede o očetu, da je bil mož izrednega sočutja in usmiljenja. Na svojem dvorcu ni nikoli mogel videti sužnjev, četudi je bila to splošna navada. Nekoč je prišla sužnjica enega njegovih bratov na naš dvorec; mojemu očetu se je tako smilila, da jo je ljubil kakor lastno dete. Bil pa je tudi izredno pobožen in v verskih zadevah nepopustljiv. Zelo veliko je molil in zahteval to od vse družine.

Tu mi prihajajo v spomin neštete slike španskih umetnikov iz tiste dobe. Kdor je enkrat res z odprtimi očmi gledal te obraze, mora reči in

priznati, da imajo nekaj čisto svojega v očeh in celoten izraz nosi v sebi plemiški zanos in odsev večnega domotožja.

Tereziji v tem vzdušju ni bilo lahko. Vsaj kolikor moremo razbrati iz njenih spisov, je bila kot deklica izredno živahna, polna nežnočutja, hrepeneča po radosti in vsa polna sanj. To je dedovala bržkone po svoji materi. Beatrix de Ahumada, očetova druga žena, se je poročila v hišo stara komaj petnajst let. Bila je lepotica. Tiho in mirno je prišla in zopet po osemnajstih letih odšla, umrla je namreč stara tri in trideset let. Po značaju je imela v sebi izredno fineso, združeno z ljubkostjo resnične plemkinje.

Da bo slika Terezijinega prvega okolja vsaj nekoliko popolna, naj opišem še mesto Avilo v Stari Kastiliji.

Obličje tega mesta je skoraj žalostno in malce divje. Mestno obzidje je še domala ohranjeno in iz osemdeseterih stolpov mračno gleda v sončno pokrajino, ki jo objema s srebrnim pasom reka tekoča skozi dolino Rio Adajo. Stolnica presvetega Odrešenika je mogočna in mračna, romanska in gotična stavba, vsa polna molitve in vzdihov peterih stoletij. Tu so visoka barvasta okna, ki skozi svetlo zlato sonce, ko pa žarek pride na belo roko ali na lice, ni več zlat, ampak že vijoličen in ves škrlaten, kakor kri Jezusova na velikem križu pri vratih.

Tu v tej cerkvi in njej podobnih: sv. Tomaža, sv. Andreja, sv. Petra, mala Terezija prvič okusi vonj sladkega kadila in one sladke groze in še čudovitega ganotja, ki nas je otroke objelo, ko smo zrlili s solznimi očmi na Križanega in na njegovo težko pot.

Mala Terezija je doživela mladost, ki je bila vsa obdana od svečanih procesij, od majhnih intimnih samostanskih praznikov, vsa polna slovesnega zvonjenja, petja psalmov in starodavnih cerkvenih pesmi.

Pravijo sicer, da svetnike obuja Bog sam v svoji dobroti, ampak močno se mi zdi, da vzgoja v najnežnejši dobi, stoteri vplivi v letih doraščanja, niso majhne stvari in zidajo mogočne temelje.

Tako tudi svetost Terezije ni samo njeno delo, temveč je dragocen sad izredne milosti, njene silne volje in močan vpliv njene resne in dovolj globoke okolice.

(Dalje prihodnjič.)

P. ROMAN:

Consolamini

*Consolamini, consolamini
popule meus... Potolaži se, potolaži
se ljudstvo moje...*

Tvoj ubogi pevec kleči pred teboj in strmi v ta Čudež božje ljubezni, ki ga imaš v naročju. Rečeno je bilo, da bo njegovo ime Sin Najvišjega... toda sedaj je prav tako nebogljjen kakor vsako človeško dete in čisto prepuščeno tvoji skrbi. Temne so tvoje oči in kar skrbi me, kaj si misliš o previdnosti božji... Sploh previdnost božja: mi hočemo imeti vse na dlani, obeti in oblube, to je premalo za nas. Taki smo... Sedaj nas pa še za tebe skrbi in za Jezusa, kako bo z vama. Veš, v nas še vedno ni tiste močne vere, ki tebe vso prevzema, da gledaš v dalje, ki so nam nedostopne, da že vidiš zarje, ko je pri nas še popolna tema.

Saj še angele tam zadaj skrbi in drobna srca jim trepetajo za usodo malega Jezusa. Vedo sicer, kako zelo jih ljubi Oče, ki je v nebesih, ampak kaj, ko je za to majhno Dete čisto drugače odločeno. Boje se, da ne bi ta

svetla Lučka, ki sije preko tvojih ramen, ugasnila. Radi bi videli njegov sladki obrazek in njegov smehlaj. Pa si ne upajo, ker so prav z nebeškega dvora in poznajo neskončno božjo čast... Nam je kar lažje, ker je k nam prišel in imamo mi pravico do Njega. V našo tolažbo je prišel, da nam

pove slavno, davno pesem o raju, o lepoti nebes in o radosti večnega blaženstva. Daj, ljuba Gospa, obrni svoj obraz, ki ves žari od sijaja Deteta, obrni ga k nam in daruj nam en sam smehlaj iz tvojega sveta žive vere in neomajnega zaupanja. Da bomo verovali, da bomo zaupali...

ROMANO GUARDINI — F. T.:

Sveta znamenja

Posvečeni čas

Sleherna ura dne ima svoj lasten ton. Ampak tri so, ki nas gledajo s posebno jasnim obličjem: Jutro, večer in med obema poldan. In vse tri so posvečene.

Jutro

Obraz jutra sije močnejše in svetleje kakor vse ure. Je začetek. Skrivnost rojstva se obnavlja sleherno jutro. Prebudimo se iz spanca, v katerem smo se življenjsko pomladili, in jasno in krepko čutimo: »Živim! Bivam!« In ta doživljena bit postane molitev. Obrača se k njemu, od kogar pride: »Bog, ti si me ustvaril; zahvaljujem se ti, da živim. Zahvaljujem se ti za vse, kar sem in kar imam.« In novo življenje čuti svojo moč in sili na delo. Tako se povrača k nastopajočemu dnevu in njega nalogam. Tudi to postane molitev: »Gospod, v tvojem imenu in v tvoji moči začnem dan. Naj bo delo za tebe!«

To je sveta ura jutra. Življenje se prebudi. Globoko se zavedajoč svojega bivanja poklanja Bogu čisto zahvalo stvari. Dvigne se k novemu delu in loti se dnevnega opravila, prihajajoč od Boga in v božji moči.

Ali vidiš, koliko zavisí od prve ure dneva? Njegov začetek je. Lahko ga načneš tudi brez začetka, zdrsrneš vanj brez misli in volje. Potem to sploh ni več »dan«, temveč krpa časa brez pomena in obraza. A dan je pot; smeri hoče. Dan je delo; jasno voljo zahteva. Dan je vse tvoje življenje. Tvoje življenje je kakor tvoj dan. Ta pa hoče obličje.

Voljo in smer in jasno, k Bogu zroče obličje, vse to ustvari jutro.

Večer

Tudi on ima svojo skrivnost: Skrivnost smrti. Dan se nagiblje; človek se pripravlja, da se pogrezne v molk spanja. Jutro je bilo napolnjeno s silnim čuvstvom prenovljenega življenja; na večer je življenje trudno in išče miru. In skozenj zveni skrivnost smrti. Dostikrat jo pre-slišimo; tedaj nam notranjost še napolnjujejo podobe tukajšnjega življenja, prevzeta je od želja in načrtov za naslednji dan. Včasih rahlo zazveni kakor daljna slutnja. Pa pridejo tudi večeri, ko čutimo, kako se nagiblje življenje k veliki temi, »ko nihče ne more delati«.

In vse je na tem, če razumemo skrivnost smrti. Umirati se ne pravi le, da poteka življenje. Umiranje je poslednja napoved tega življenja; njegovo najbolj zunanje, vse odločujoče dejanje. Kar se zgodi v življenju kakega poedinca ali naroda, ni nikoli gotovo ali rešeno. Vedno je še na tem, kaj iz tega naredita človek in narod. Po tem, kako do tega uravnata svoje razmerje, napravita iz tistega, kar se je že zgodilo, nekaj novega, v dobro ali slabo. Misli si, da je bila velika nesreča zadela kak narod. Zgodilo se je pač, toda ni se še zaključilo. Narod lahko obupa, lahko pa tudi premeni misel in začne iznova. Šele potem se dovrši, kar se je bilo vendar zdavnaj zgodilo. Tako pomeni smrt v najglobljem tole: Je poslednja beseda, ki jo človek dostavi svojemu preteklemu življenju; končno veljavno obličje, ki mu ga da. Tedaj gre za veliko odločitev, ali naj človek še enkrat pretehta vse svoje življenje: Obžaluje vse, kar je bilo pogrešeno, in pretali; za dobro, kar se je zgodilo, hvala in ponižnost izkazujeta Gospodu čast, in vse se vrže v odkrito vdanost Bogu — ali pa človek obupa in da življenju, da zdrkne v konec brez dostojanstva in moči. Potem življenje sploh nima konca; samo preneha. Brez podobe je in brez obličja.

To je visoka »umetnost umiranja«: Umetnost, prenarediti preteklo življenje v eno samo pričevanje za Boga.

Zdaj glej; sleherni večer naj bo vaja v tej visoki umetnosti, dati življenju resničen zaključek, ki ustvari vsemu preteklemu šele končno veljavno vrednost in večno obličje.

Večerna ura je ura dovršitve. Stojimo pred Bogom, sluteč, da bomo nekoč stali pred njim iz obličja v obličje, v poslednji zagovor. Čutimo, kaj pomeni beseda: »Zgodilo se je.« Dobro; slabo; izguba in potrata. Stopimo k Bogu, k Njemu, »kateremu živi vse«, preteklo kakor bodoče, in ki celo izgubljeno lahko zopet daruje obžalujočemu. In pred njim dajemo preteklemu dnevu njegovo končnoveljavno obličje. Kar v njem ni bilo prav, obžalujemo in »v mislih predenemo«; dobremu, kar je bilo, odbije ponižno odkrita zahvala vso nečimurnost. In vse negotovo, vse nedostatno, revno in žalostno potopi iskreno zaupanje v vsemogočno ljubezen božjo.

Poldan

Zjutraj se življenje začne. Raste; izprva naglo in veselo; nato se kopičijo upori, vzpon je počasnejši. Končno doseže poldansko višino in za kratko dobo počije. In kmalu se začne spuščati. Vedno trudneje pada, dokler po kratkem, novem vzletu ne utone v molk noči.

Med začetkom in pa zatonom, na temenišču dne, diha kratek, čudovit trenutek: Središče dneva. Tedaj življenje ne gleda v bodočnost, zakaj ne žene se naprej. Ni se še začelo spuščati, potemtako se še ne ozira v preteklost. Stoji, pa ne trudno; za tekanje še vse moči polna je ta stoja. Stoji v goli sedanjosti. In pogled mu plove v prostranstvo — ne sploh ne gre v prostor ne čas: V večnost gre.

Kako globok je vendar poldanski trenutek! V mestu ga ne čutiš, kjer je sam hrup, kjer ni molka in ne prenehljaja. Toda pojdi ven po žitnih poljih ali na tiho goljavo poleti, ko solnce stoji na vrhuncu in žari prostranstvo — kako ti tedaj postane vse tako globoko! Stojiš in ves čas potone. Večnost te gleda. V vse ure govori večnost, ampak poldnevu je soseda. Tedaj čaka čas in se odgrinja. Poldan je sama sedanjost, je polnost dne.

Polnost dne... Bližina večnosti... Čakanje in odkritost... Od daleč doni zvon k angelu Gospodovemu... Govori v molčeči poldan odrešilno besedo: »V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bila beseda...«

»Angel Gospodov je oznanil Mariji, in spočela je od Svetega Duha —

Marija je rekla: Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi! —

In Beseda je meso postala in med nami prebivala.«

Nekoč je prišla poldanska ura občečloveškega dne »polnost časa«. In bil je človek, v katerem je bila ta polnost, in čakal: Marija. Ona ni hitela; gledala ni ne naprej ne nazaj. Polnost časa je bila v njej, gola sedanjost, odstrta večnosti, in je čakala. In večnost se je nagnila, prišlo je oznanilo in večna Beseda je meso postala v njenem čistem naročju.

Zvon oznanja to skrivnost v naš dan. Vedno iznova živi v poldanski uri krščanskega dne skrivnost občečloveškega poldneva. Skoz vse dobe zveni polnost časa.

Vse naše življenje naj bi bilo sosed večnosti. Vedno naj bi bila v nas tišina, ki stoji odgrnjena proti večnosti in prisluškuje. Toda življenje je glasno in jo prevpije. Tako naj vsaj v posvečeni poldanski uri, v »angelu Gospodovem« prenehamo, odrinemo, kar se vriva, tiho postojimo in prisluhnemo v skrivnost, v kateri je »večna Beseda, ko je vse bilo v globokem molku, stopila s kraljevskega prestola«; nekoč v vnanjem zgodovinskem dogodku, pa vedno iznova v sleherni duši.

In kako se lahko v tem trenutku tišine tako globoko čutimo eno z drugimi zunaj, ki stoje v enaki tišini! Kako moremo biti v tako globoki skupnosti in pozdravljati in blagoslavljam... .

Lamotski župnik

V samostanski cerkvi Sv. U... je nekaj starih oseb iz ubožnice opravljalo svojo pobožnost, ki je bila že prešla v blaženo sladko dremanje. Dvojica starih očancev je še mrmralo svoje »zdravamarije« v sivo brado, trdno stiskaje rožni venec na višnjevi jopič in priletne botrice so zraven prijazno prikimavale v svojih belih poskrobljenih naglavkih, že v trdnem globokem spanju.

L'Abbé Violone¹ je šel rahlo mimo in previdno zaprl težka hrastova vrata. Za njim je potihnilo zadnje momljanje; v cerkvi se ni ničesar več gibalo kakor pisane svetlobne lise, ki jih je sonce lilo skozi pisana okna, da so plesale po stenah. Poslednja koprena dišečega kadila se je še sanjajoč dvigala nad cveticami na velikem oltarju.

Pod varstvom tisočletnih svetnikov so starčki in starke spali zdaj in počivali v krasnem spanju.

L'Abbé Violone se je sprehajal sem in tja po hodniku pod nizkim obokom, le-ta hodnik je spajal cerkev, samostan in ubožnico ali zavetišče.

Temno in soparno so te vrste stebrov obkrožale svet, ki je bil njegov na zemlji: cerkev, samostan, ubožnica — in v sredini malo grobišče z nekaj sto let starimi grobovi tistih, ki so bili Bogu služili v teh zidinah, bili so to cerkveni knezi, vojvode, škofje in preprosti vratarji. Nagrobniki so se potopili v nezaslišani krasoti pod morjem cvetic, ki so se razrastle čez in čez. Opojno topli vonj je plaval nad njimi, v njem je plesalo tisoč in tisoč belih metuljev, pijanih od sonca. In prav nad vsem tem je viselo, neresnično blizu, globokomodro nebo.

L'Abbé Violone je vzdihnil ter šel navzgor v knjižnico. Eno izmed njenih oken je gledalo na gore; to je odprl in globoko vdihnil vaše ostri zrak, ki je pihal sémkaj z gorá. Neki verz mu pride na misel, ki mu je bil tako zelo všeč, ko je bil še deček:

Si j'aime le vent,
C'est que passionnément
Il a étreint le monde²...

»Svet objeti...«

¹ Francosko ime, izgovori: Labé Violón. Abbé = svetni duhovnik, prvotni pomen je oče (abba ali abbas v sirščini). — Prip. prev.

² Iz francoske pesmi. Si = če, ako; j' (pred samoglasniki, pred soglasniki se piše »je«, izgovori: ž') = jaz; aime, izg.: êm = ljubim, imam rad, všeč mi je; le, beri: l' (s polglasnim »e«) = določni člen ali spolnik; vent, izg.: van (nosni samoglasnik »a«) = veter; c' (pred samogl., pred soglasniki se piše »ce«, izg.: s') = to; est, izg.: è = je; beri skupaj: sè; que, beri: k' = zato, ker; passionnément, izg.: pasjonemân (na koncu nosni glas) = strastno, željno, tesno; il = on; a = ima, jè (3. os. ednine sed. časa od glag. avoir, beri avuâr = imeti; étreint, izg.: etrèn (nosni glas na koncu!) = objel (tesno), delež. pret. časa od glag. »êtreindre«, izg.: etrendr' (en = nosni glas!) = tesno objeti; monde, izg.: mond' (on = nosni glas!) = svet (latinsko: mundus).

Dobesedno prevedeno:

»Če jaz ljubim veter,
to je zato, ker strastno
on je tesno objel svet...«

Prosto prevedeno:

»Zakaj mi spev
je vetra všeč? — Zató,
ker on je svet objel...« — Prip. prev.

Samotne gorske vrhove kakor viharno morje, sončne ravnine kakor ledene visoko ležeče pustinje, gosto listje in skrito vijolico, temne oblake in lahke ženske lasé...

L'Abbé Violone se prestraši. Rahle tenke nitke so plavale po zraku, še lažje kakor plavi ženski lasje. Abbé je zaprl okno, obrnil hrbet goram ter naslonil svojo glavo na roke.

Zdaj je bil spet dospel tja, kamor vedno dospe že več mesecev, sam in needin sam s seboj. Zmerom znova se bori zoper sebe in svojega Boga, ki ga nič več noče blagoslavlјati. Zmiraj znova poskuša sestaviti končni račun svojega življenja.

Kako neki je bilo?! Takrat, ko je mogel sanjati o svetu? V očetovi hiši?

Hiša njegovih staršev je stala sončna sredi velikega parka. Doma mati, nežna, plemenita in tiha žena. Oče lep človek, pijan od življenja, veseljak, ki je vse pritegnil v svoj krog, kakor luč večje. Abbé se je z nasmeškom spominjal, kako je z očetom prvič jezdil na izprehod. Bilo je tisti dan, ko je nosil prve deške hlačke. Mati je boječe klicala za obema beguncema; oče se je smejal, dvignil ga k sebi in konja in nato sta dirjala čez polja, on sam se je bil trdno oprijel očetovega suknjiča. Takrat je bilo, da je vzlјubil veter, ki mu je piskal okoli ušes. Prav nič se ni bal, od veselja je zavriskal in zdrhtel kakor živo srebro. Oče je bil ponosen nanj ter mu je zatrjeval, da si bo nekoč svet osvojil.

Materi pa niso bile vseč takšne nevarne igre in še marsikaj drugega na očetu ji ni bilo po volji; zato je bil nanjo nejevoljen sin, ki nikoli ni bil dvoјil o popolnosti svojega očeta. Čeprav se je oče pečal z otrokoma, kadar se mu je pač zljubilo, sta se ga venadar on in njegov brat oklepala s strastnim navdušenjem. Nasproti pa nista mogla prenašati redkega neprisotnega smehlјaja svoje matere, ki se je bila za njiju naravnost in brez pridržka darovala, še manj sta pa marala za njeno bojazljivo računanje.

Toda nekega dne se računi v resnici niso ujemali, zakaj celó oče je imel prestrašen obraz.

Kmalu nato so pa prišli v hišo sovražni črno oblečeni možjé, hodili so noter in vén, in potem so izginile lepe reči in dragotine ena za drugo. Oče ni strpel v golih prostorih; sprva ga več dni ali tednov ni bilo, ko je šel z doma, pozneje več mesecev. Mati si je izjokala oči. Nekega dne so prinesli očeta domov na nosilu, pljuča je imel prestreljena. Nobenega okoli sebe ni spoznal ter je neprestano klical k sebi neko tujo žensko; mati jo je šla iskat in jo je privedla k njemu. Umrl je v njenih rokah, ne da bi bil le enkrat povprašal po svoji ženi ali po svojima otrokoma.

Odslej sta imela mladca le še mater na svetu.

Kako je delala junaška močna žena za svoja dva sinova! Kako je znala sama sebi odrekati, da bi jima mogla dati več kakor le suho skorjico vsakdanjega kruha! Bila je svojima sinovoma rednik, vodnik, vzgojitelj in prijatelj. Toda René, stárši brat, tudi s tem še ni bil zadovoljen. Postal je povsem podoben svojemu očetu, in ni dalje strpel zraven tihe matere. Ko mu je bilo 16 let, jo je popihal neznano kam in ni dal nobenega glasu od sebe.

Odslej je bila žena pozabila jokati. Kakor z železnim oklepom se je zaprla svetu. Pred dušo svojega otroka, ki ji je preostal, je potegnila kopreno, stkano iz molitev in videnj. Bilo je njeno hrepenenje, ki ga ni izrazila z besedami, da bi mogla tega otroka pokloniti Gospodu Bogu kot zadostilni in spravni dar za očeta in brata.

Bog je bil sprejel njeno daritev: njen otrok je postal L'Abbé Violone! Tisti dan, ko je pel svojo novo mašo, je mati sklonila svoje utrujene in izdelane roké in molila: »Zdaj odpusti svojo služabnico od tod v miru« — s temi besedami se je — smehljaje se — preselila v večnost. Njena smrtna ura je imela več luči in veselja kakor vse njeno življenje.

Sin se je izročil in posvetil trpečemu in borečemu se človeštvu, kakor se je bila njemu samemu nekoč darovala mati.

Daroval se je kraljevsko, ne da bi kaj hranil zase in varčeval, kakor se morejo izročati in žrtvovati samo tisti, katerim svet ničesar več ne more dati. »Svet si boš osvojil,« mu je bil dejal njegov oče. Dosegel je bil še nekaj boljšega — svet je bil premagal!

Neusahljiv se mu je zdel živi studenec ljubezni in usmiljenja, ki je potekal iz njegovega srca do ljudi. Dolgo, dolgo časa, dokler ni on, ki

Novinke pri čiščenju cerkvenega perila

je bil nasitil toliko lačnih, potolažil toliko trpečih, nekega dne obsedel, kakor da bi on sam moral umreti od žeje. Noben božji glas ni več prodril do njegovih ušes, življenje je pa dolgo in lep je tam zunaj svet!

L'Abbé Violone se je hrepeneče ozrl kvišku k modrim goram: »Zakaj me je Bog zapustil?!«

Zmerom isto vprašanje in zmeraj isti odgovor dvojbe: »Poklican si bil, izvoljen pa nisi.«

Ta stavek se je zapičil vanj tako zelo, da je občutil telesne bolečine. Kaj, če bi bil ta odgovor resničen?!

V tem trenutku je bilo zanj odrešilno to, da je nekdo trdó potrkal na vrata.

Stari vratar vtakne svoje momljajoče obličje v odprtino vrat: »Monsieur^a L'Abbé, spodaj bi radi, da bi Vi prišli doli.«

Na vprašujoči pogled gospoda Abbéja odvrne stari služabnik: »Neka gospodična.«

Abbé namrši obrvi in reče: »Hvala, pridem.«

Starec zaloputne vrata za seboj, toda precej vtakne spet noter svoj jeznariti obraz: »Mlada. Lepa.«

^a Franc. — Beri: m'sjô = gospod.

Nestrpno skomigne Abbé rameni: »Že dobro, pridem.«

Vrata so se hotela zapreti, pa so se spet odprla in znova zadoni vratarjev glas: »Ima tudi otroke s seboj!«

Zdaj se domisli L'Abbé Violone. Tista učiteljica je prišla, za katero je bil župnik neke zakotne gorske vasi nekje poprosil dovoljenja, da bi si smela ogledati staro škofovsko stolico z vsemi njenimi zakladi. Dal je bil dovoljenje, da sme priti.

Pred cerkvijo se je zgrinjalo krdelo otrok okoli belega oblačila in okrog črne sutane⁴. Ker sta oba stala v nasprotni svetlobi, ni mogel L'Abbé Violone razločiti potez.

»Bonjour⁵, Monsieur L'Abbé,« je zaslišal nato prijateljski prijazni glas, in nasproti mu pride črna duhovniška suknja. Zdaj je mogel videti moža pred seboj, to se pravi, če je pogledal k njemu kvišku.

Vse odlično spoštovanje, vsa čast! Celo pogorje Jura nima tako prekrasne visoke jelke, ki bi strela nase vlekla. Prvotna podoba moči in dobroti je ta skoraj grdi človek. Njegove spremljevalke Abbé ni pogledal, le globoko se je priklonil, na vljudno zahvalo mlade gospe ni nič odgovoril.

Toda sam je prevzel vodstvo, da jim razkaže. Najprej tisočletno cerkev s prekrasnim portalom⁶ v najčistejšem romanskem slogu, z globokimi vrati, ki so bila okrašena z neštevilnimi lesenimi reliefi⁷. Otroci so pazljivo poslušali razlaganje zvedenega Abbéja ter so si goreče prizadevali, da bi dognali podobnost oblik s katerokoli že znano rečjo. Ko je Abbé odprl vrata, so bili še tako prevzeti od zunanje svetlobe, da sprva niso videli nič drugega kakor črno praznino z nekaterimi svetlimi pikami. Šele polagoma so se razpustili in prikazali obrisi stebrov, klopi in pa starih oseb, ki so se prestrašene predramile iz spanca in zdaj le s težavo iskale konec svojih molitev. Končno so starčki in starke vstali, najprej so za hip neodločeni obstali, nazadnje se pa radovedni pridružili otrokom. Bilo je vendar enkrat spet kaj drugega in naposled je bilo vendarle v cerkvi videti kaj novega, česar še niso bili poprej nikoli opazovali. Bile so podobe, izrezljani in naslikani svetniki, klopi s svojimi prelepimi lesenimi okraski in kaj šele pridižnica; veliko, veliko ljudi jo je delalo celo življenje, da je bila dovršena. »Umetnina,« je dejal tuji župnik, »ki je edinstvena na svetu.«

Ker je bila cerkev posvečena svetemu nadangelu Mihaelu, je bilo na baldahinu videti angela prekonaravne nadčloveške velikosti, s sulico oboroženega, ki je pahnil v globočino neko postavbo, katera je bila napol zmaj, napol vrag. Nadangelova noga je stala na tilniku svojega protivnika, njegova sulica se je spodaj pod iztegnjeno roko pošasti zapičila v prsi. In kako se je kremžil ter pačil ta hudobec ob robu prepada! Jezik je kazal in obenem škripal z zobmi. Otroci so bili kar trdi od občudovanja.

L'Abbé Violone je bil tolikanj nepreviden, da je pripomnil, da se ta umetniška zamisel še večkrat ponavlja v izrezljanih okraskih klopi.

Zdajci so šli otroci v cerkvi iskat vraga. Nekega malčka, ki so ga dolgo iskali, so naposled našli zadaj za klopjo, kjer je klečal pred takšno hudobčevo podobo, zelo marljivo se je trudil, da bi vsaj jezik pomolil venkaj in obenem zaškripal z zobmi. Od napora je bil rdeč kakor kuhan rak.

»Kakor kak odrasli,« se je smehljal stari župnik.

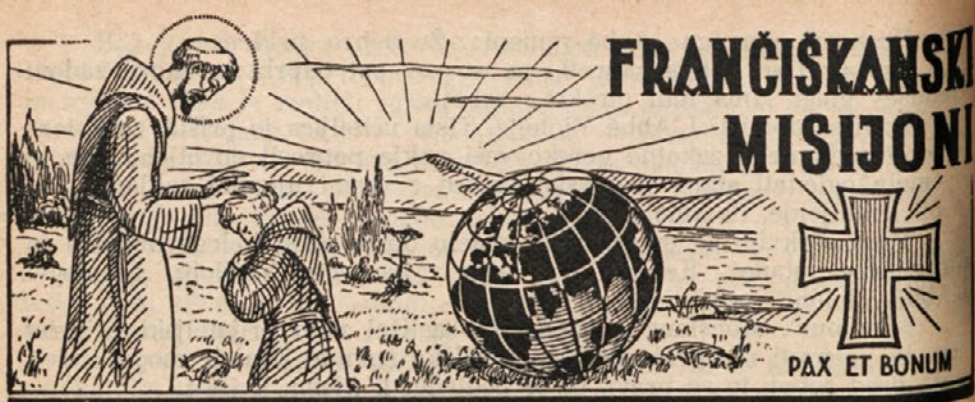
(Dalje prihodnjič.)

⁴ Sutana, francosko pisano: soutane (beri: sutan) = duhovniška suknja.

⁵ Franc., beri: bonžúr = dober dan.

⁶ Portal = umetno zidan sprednji vhod.

⁷ Relief = vzbokla podoba.

P. KRIZOSTOM:

Oaza miru

Prejeli smo zopet pismo naših požrtvovalnih sester frančiškank misijonark Marijinih iz misijonske pokrajine Tcentù. Iz njihovega poročila posnamem, da njih delo ni brneč bron in zvoneč zvonec, temveč kleno zrnje, ki je že obrodilo in še vedno rodi čudovito lepe sadove. Poganske duše se zbudajo k nadnaravnemu življenju in se v sveti ljubezni oklepajo Kristusa.

Prav posebno pa me je razveselila vest, da so si postavile naše sestre že tudi novicijat za oblatinje. Štiri fotografije, ki jih priobčujemo v pričujoči številki »Cvetja« nam dovoljujejo skromen pogled v ta »zaprti vrt«, v to skrivnostno svetišče, kjer že cvete redovno življenje domačink — in to v osrčju povsem poganskega mesta.

Na praznik sv. Filipa in Jakoba je vstopilo v »novicijat oblatinje« prvih enajst postulantk, ki hite zdaj po raznih stopnjah redovnega življenja proti vzvišenemu cilju — apostolatu. S sveto molitvijo, s premišljevanjem in vednim zatajevanjem se pripravljajo na svoj misijonski poklic. Prisrčne obrede preobleke je izvršil sam apostolski vikar, ki je blagoslovil tudi poslopje in vrt. Po končani slovesni maši se je pričelo v novicijatu življenje, ki je do pičice slično življenju novicijatom frančiškank v vseh delih sveta.

Novinke se lepo vrste pred izpostavljenim Najsvetejšim, opravljajo vsakdanja gospodinjstva dela, s posebno vnemo pripravljajo hostije in sveče za več cerkev v Tcentu in skrbijo za cerkveno perilo. Dela jim pač nikoli ne zmanjka.

Med novicijatom in samostanom sv. Mihaela so postavile frančiškanke bolnišnico in župniško šolo. Tako imajo mlade novinke pred seboj torišče svojega bodočega dela.

Hvala Bogu! Vse kaže zelo, zelo dobro. Kakšna tolažba za misijonarke, ko vidijo pred seboj že dozorevajoče delo svojih rok. Ljubezen sejejo — sadovi ljubezni so najlepši. Oče Frančišek jim je vzornik s svojo serafinsko ljubeznijo. Karitativno usmerjene pridejo do src, srca se vnamajo za Kristusa, ga vzljubijo s celim srcem — od tod potem tako bujno evharistično življenje novoizpreobrnjenih.

Domače vesti.

V frančišk. samostanu v Brežicah je umrl p. Friderik Saller. Rajni se je rodil 22. februarja 1880 v Ljubljani. 29. avg. 1895 je stopil v frančiškanski red. 24. decembra 1901 je napravil slovesne obljube ter bil 31. avgusta 1902 posvečen v mašnika. Po dovršenih bogoslovnih študijah je služboval kot kaplan in katehet v raznih samostanih naše provincije: v Ljubljani, Mariboru, pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah itd. Večkrat je opravljal tudi službo samostanskega vikarja. — V frančiškanskem samostanu Marija Nazaret je dne 7. decembra umrl samostanski tretjerednik fr. Egidij Mernik. Imenovani je bil rojen 19. januarja 1876 v Svetinjah. Po dolgoletnem službovanju v samostanu v Brežicah, je dne 6. januarja 1925 vstopil v frančiškanski red ter je 20. aprila naslednje leto napravil obljube. Po poklicu je bil kuhar in res zelo dobra duša. — Obema rajnima sobratoma naj sveti večna luč, ter ju toplo priporočamo v molitev.

Nova cerkev Kristusa Kralja v Rimu.

Na binkoštni ponedeljek je bila slovesno posvečena nova cerkev Kristusa Kralja v Rimu. Leži v bližini Monte Mario in je bila izročena v oskrbo duhovnikom družbe presv. Srca Jezusovega. Cerkvena kript, ki je bila posvečena spominu padlih vseh narodov, je obstojala že za časa Benedikta XV. Zidavo gornje cerkve so morali vsled pomanjkanja denarja preložiti. Sklad za zidavo je ustanovil papež Bene-

dikt XV. leta 1920, ko je bil položen temeljni kamen, nadaljnja sredstva pa so zbrali italijanski akademiki. Načrte za zidavo cerkve je napravil arhitekt Piacentini v zmerno modernem slogu, kateremu je pridejal stolp.

Nove izkopine v Sveti deželi.

Izkopine, katere je vršila lansko leto kustodija Svete dežele in frančiškanski institut za proučevanje sv. pisma od 13. julija do 21. septembra na gori Nebo, so prinesle prav lepe uspehe. Na vrhu Siaghah, ki so ga mnogi učenjaki zaznamovali kot prostor, s katerega je Mojzes pred smrtjo gledal v obljubljeno deželo in kjer so romarji od 4. do 6. stoletja na grobu Mozesovem molili, je bila odkrita stara bazilika z dvema kapelama in predvorom iz stebrov. Posebno vrednost imajo deloma zelo dobro ohranjeni in v slikah zelo originalni mozaiki na tleh, zlasti v prezbiteriju. Izkopavanja vodijo profesorji frančiškanskega zavoda za proučevanje svetega pisma, ki je nastanjen pri cerkvi Gospodovega bičanja v Jeruzalemu.

Kako obsojajo ruske katoliške duhovnike.

Kadar ruska sodišča obsodijo katkega katoliškega duhovnika, rabijo vsaj zaradi videza neko pravno podlago. V ta namen jim dobro služi paragraf 61. njihovega kazenskega zakonika. Ta paragraf obravnava medsebojno podporo in občevanje z mednarodno buržuazijo. Kot najbolj vidno zastopnico mednarod. buržuazije seveda smatrajo katoliško cerkev. Na podlagi tega paragrafa z lahkoto obsodijo vsa-

kega vernega katoličana in še bolj vsakega duhovnika, ki je član katoliške svetovne hierarhije.

Kulturni boj v Mehiki.

Tudi sin starega in znanega preganjavca kristjanov Elije Kalesa, po imenu Rudolf Kales, hodi po stopinjah svojega očeta. Zapreti je dal vse cerkve svoje države Sonore, kjer je po-

glavar, in pregnati je dal vse duhovnike. Rimski dnevnik Osservatore Romano spominja pri tej priliki na kratko slavo Neronovo in na življenje prvih kristjanov v katakombah, ki se je tako hitro končalo. Enako, zagotavlja ta rimski časopis, se bo porušila tudi slava Rudolfa Kalesa in življenje mehiških kristjanov v katakombah se bo spremenilo v enako slavno svobodo.

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje

»Bodite torej usmiljeni, kakor je tudi vaš Oče usmiljen.« (Lk 6, 36.)

Lepo je nasičevati lačne, pa nič manj lepo ni tolažiti tiste, ki trpe lakoto duha.

Lepo je oblačiti gole, pa nič manj lepo ni človeku, ki ga je zaznamenovala javnost s sramoto, pokazati vsaj usmiljeno srce.

Lepo je prenočevati tujce, toda lepo je tudi pokazati odprto srce človeku, ki ga je družba zavrgla.

Lepo je streči bolnikom, pa nič manj lepo je, zdraviti srčne rane.

Lepo je spremljati rajne za pogrebom, pa še veliko lepše je mrtvega obuditi k življenju iz globokega spanja greha.

Marsikoga je svet napravil zelo ubogega, ker mu je vzel Boga. Daj mu zopet Njega in dal si mu vse. Pojdi k takim zapuščenim in vrni njim, ki so najbolj ubogi med ubogimi, zopet Boga.

S svojo besedo, z zgledom, z molitvijo in s širjenjem dobrih časopisov in z vsemi sredstvi, ki ti jih narekuje ljubezen, vrni Bogu in Cerkvi odtujenemu človeku zopet Boga. S tem boš postal največji dobrotnik njega in vse človeške družbe.

V precepu med »mesom in duhom, ki sta si vedno nasprotna med seboj«, se tu tako rekoč ženemo med dobrim in zlim, med Bogom in svetom. K zlu nas sili narava, k Bogu nas vleče milost, ki celo največjih grešnikov nikoli ne zapusti popolnoma, kakor tudi poželjivost nikoli ne neha vznemirjati najbolj pravičnih. Čigav plen bo v tem strašnem boju postala naša duša? »Vemo namreč,« pravi sv. apostol, »da vse stvarstvo vzdihuje in še vedno trpi v porodnih bolečinah. Pa ne le ono, ampak tudi mi, ki imamo prvine Duha, tudi mi sami pri sebi zdihujemo in čakamo posinovljenja, odrešenja svojega telesa.« Srečni dan! In kdaj pride? Kdaj bomo uživali dragoceni mir neizpremeljive ljubezni? Lamennais.

Kdor ni sam svoj gospodar, je v veliki nevarnosti: sleherni trenutek je na tem, da pade. Treba si je uriti voljo, brzdati silo svoje domišljije, ki potegne dušo s seboj, srce in njega želje podrediti neomajnemu pravilu. Toda kaj bomo napravili, ubogi slabotni ljudje, če nam nihče ne pomaga in nas ne podpre? Sami iz sebe ne moremo ničesar. Gospod je naša edina moč: hočemo ga torej klicati z zaupanjem, hočemo ga neprestano klicati: »Molitev ponižnega človeka prodira oblake.« Lamennais.

II. EVHARISTIČNI KONGRES

28-30
JUNIIA
1935

Katoliškim vernikom v Jugoslaviji!

V smislu sklepa katoliških škofov v Jugoslaviji vas najtopleje vabimo
na

II. evharistični kongres,

ki se bo za vso kraljevino vršil v Ljubljani v dneh 28., 29., 30. junija 1935.

Pridite, da skupno izpričamo svojo vero v Boga in Gospoda našega v presvetem Rešnjem Telesu!

Pa sedanjí čas, ko je na svetu tako malo miru, srčne zadovoljnosti in tihe sreče, a toliko negotovosti, temnih slutenj in mračnih skrbi, ali ni kaj malo pripraven za tako veliko zunanje slavlje? A vprav sredi težav in tegob teh težkih dni stoji naš Odrešenik Jezus Kristus kakor nekoč med trpečim ljudstvom ter nas vse, ki so nam oči kalne od skrbi in ušesa naglušna od tarnanja, ljubeznivo vabi: »Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil« (Mt 11, 28).

Slušajmo ta sladki glas, ki nam obljublja olajšanje in moč, zberimo se kakor ovce okrog svojega Dobrega Pastirja in s sv. Petrom vdano recimo: »Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš in mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Sin božji« (Jan 6, 68—69). Slej ko prej je resnično, da je tudi v časnem oziru rešenje narodov le v Kristusu, Odrešeniku sveta. Zakaj »srečno ljudstvo, ki mu je njegov Bog Gospod« (Ps 32, 12).

To srečo iščemo sebi in svojemu narodu v krizi naših dni. Našli jo bomo le pri Kristusu. Kajti ni toliko krize kruha, saj ga je v obilju. Ni toliko krize dela, saj nas delo povsod kliče. Kriza duš je, zato nered in ob krivični obilici stradež milijonov. Kriza duš je, zato needinost, nemir in sovražstvo. Iz krize duš vodi le en izhod. Oni, ki je ob sebi dejal: »Jaz sem pot, resnica in življenje« (Jan 14, 6).

Kristus v presvetem Rešnjem Telesu je naše življenje. Iz njega zajemamo pogum v težavah, veselje v preskušnjah, upanje v brezupu, veliko vse premagujočo ljubezen do Boga in do bližnjega. Iz takšne ljubezni vzklije mir v narodu in med narodi. Iz takšne ljubezni se bo našla prava moč v tolikeri bedi in prava rešitev zamotanih vprašanj.

Moramo in hočemo pripomagati, vsak po svojih močeh, da se svetovna stiska olajša vsaj v našem narodu in to po Jezusu, našem edinem Rešitelju. Zato pridite vsi, ki verujete v Jezusa Kristusa, v presvetem Rešnjem Telesu med nami živečega. Vabimo vse stanove, predvsem vse delovne stanove, ki jih je teža naših dni najbolj zadela, da v Jezusu najdejo pot iz stiske. Vabimo katoliško inteligenco, da

v Jezusu najde resnico sredi sedanjih zmot. Vabimo zlasti mladino, da v Jezusu najde življenje, pravo, lepo in osrečujoče. Pridite, priredimo Jezusu, našemu Odrešeniku, zmagovito slavje! Pridite, poklonimo se v molitvi in ljubezni našemu Bogu, ki ima svoje bivališče med nami!

Pridite, združimo se z Jezusom, ki je kruh življenja, zedinimo se po Njem v medsebojni ljubezni in v trajnem miru!

Že sedaj pa pripravljajmo svoja srca z molitvijo, sv. daritvijo in žrtvami na velike dni kongresa, da bodo res dnevi, ki po presv. Evharistiji odprejo našemu narodu vire nadnaravnega življenja v blagoslov naši domovini.

V Ljubljani, na praznik Kristusa Kralja 1934.

† Dr. Gregorij Rožman,

škof ljubljanski.

† Josip dr. Srebrnič,

škof krški, predsednik stalnega odbora
za evharistične kongrese.

Za lavantinsko škofijo se je 26. septembra osnoval lavantinski škofijski odbor za Evharistični kongres v Ljubljani. Predseduje mu mil. g. dr. Franc Cukala, st. dekan, podpredsednik mu je st. kanonik dr. Jože Mirt, tajnik Franc Kolenc, blagajnik ravnatelj Fran Hrastelj, referat za propagando je sprejel g. Kramberger, v odboru pa je tudi g. inž. Muri, urednik »Slovenca«. Odbor ima svojo pisarno v Mariboru, Slomškov trg.

Po vseh deželah Jugoslavije je zanimanje za II. jugoslovanski Evharistični kongres v Ljubljani zelo veliko. Ljubljanski Pripravljalni odbor je dobil poročila iz Dalmacije, iz Hrvatske, iz Bosne in iz Srbije odkoder pišejo, da je verno ljudstvo z veseljem sprejelo novico, da bo leta 1935. v Ljubljani Evharistični kongres za vso Jugoslavijo. Tudi Slovenci v Zagrebu in Beogradu so se pričeli že pripravljati, prav tako tudi

katoliški Slovenci in Hrvati v inozemstvu.

V Belgradu se je ustanovil pripravljalni odbor za belgrajsko nadškofijo. Ta odbor bo vodil vso organizacijo in pripravo za Evharistični kongres v Ljubljani. Odbor ima svojo pisarno v ulici Jovana Ristića št. 20. Predseduje mu konzultor o. Petar Vlasić, odborniki pa so: katehet Tomaž Ulaga, odvetnik g. Josip Zaninović, industrijalec g. Edvard Zvar in Slovenčev dopisnik g. Joško Krošelj.

Zbirajte darove! Evharistični kongres in priprave zanj bodo mnogo veljale. Zato katoliškim vernikom toplo priporočamo, da po možnosti kaj darujejo, da bo slovesnost Kristusa Kralja v Ljubljani leta 1935. čim bolj veličastna in za vso Jugoslavijo posebno pa za nas Slovence kar najbolj častna. Darovi naj se pošiljajo na Upravo Cvetja v Ljubljani, Marijin trg 4.

DR. FR. W. FOERSTER — F. T.:

Pregnani kralj

Če natančneje opazujete nekatere ribe ali polipe, boste videli, da niso prav za prav nič drugega kakor plavajoči želodci, ki imajo spredaj majhno odprtino za požiranje in zadaj ter vniz nekaj plavuti, da veslajo in se poganjajo za plenom. Če ste to opazili, boste prav tako videli, da tudi živali in ptiči niso prav za prav nič drugega kakor tekajoči in leteči želodci — zakaj vse lepe pritikline imajo končno le namen, da zgrabijo plen in ga privabijo in se neopaženo prikradejo k njemu. Vidite n. pr. orla z njegovim kraljevskim vedenjem — čemu bistri pogled, silni kljun, ogromne peroti in mogočne lovke? Vse služi želodcu. In vse dnevno delo orla je posvečeno polnjenju želodca. Mar mislite, da šteje on za svojo nalogo, po nebu lepo krožiti v razvedrilo hribolazcev?

Tudi človek v divjem stanju ni dosti boljši od plezajočega in potujočega želodca. Vse njegove kretnje in vsi njegovi glasovi so namenjeni lakoti in žeji. Otrok je kričeč želodec. Razlikujemo potemtakem plavajoče, tekajoče, leteče, plezajoče in kričeče želodce. Želodec je neomejeni gospodar, ki vsemu ukazuje, kar tod leze in gre.

Vsekakor naletimo včasih že v živalskem svetu na majhne odpore zoper golo službo želodcu — v skrbi staršev za svoje mladiče; ali to je vselej samo kratek čas in po večini tiste mesece, ko je tu dovolj hrane za vse dele.

Pri človeku pa sčasoma nimamo samo boja, temveč pravo odstavitev. Človek gradi trajno občestvo s svojimi bližnjimi — in tedaj mora misliti nanje in se nanje ozirati pri vsem, kar dela — zakaj drugače ga pahnejo iz svoje srede. Tedaj pa spozna, da želodec ni sporazumen s temi oziri, temveč kljubovalno terja svojo pravico, da ga vedno polnijo, tako kakor zahteva. Saj bi načeloma bilo njemu samemu v prid, da se prilagodi tem ozirom, ko vendar na ta način tudi zanesljiveje doseže svojo pravico — toda želodec pač ni tako daljnoviden — kruli pač, kakor hitro je prazen in se takrat ne meni za nobene ozire. To je človeka večkrat spravilo v najhujše neprilike. Želodec mu je ukazal, naj iz koče svojega soseda ukrade koštruna, in storil je in so ga malone ubili. Potem mu je želodec zapovedal pojesti kruh, kar ga je bilo v koči, in zraven piti mleko. Tedaj

so jokali njegova žena in otroci in to mu je trgalo srce. In nazadnje mu je želodec celo velel, ubiti v gozdu prijatelja, da bi se polastil rib, ki jih je bil ta ujel. Ko se mu je pa ubiti s krvavim čelom sleherno noč prikazoval v sanjah, ga je slednjič minilo potrpljenje in združil se je s somišljeniki, da bi želodec pahnili s prestola in na njegovo mesto posadili glavo, ki je vse opazovala in primerjala in ukazovala samo trajne dobrine in si za najvišje ministre izbrala sočutje in samopremagovanje. Potem ko je bila postavljena ta vlada, je človek mislil, da lahko mirno spi. Toda tu se je bil prevaral. Odstavljeni kralj neprestano sedi ob meji na preži in porabi vsak trenutek, da bi zopet razgrajajoč vdrl. Le sami pri sebi opazujejo kako malo trdna je še nova vlada. Neprestano snuje pregnani vladar zarote s takšnimi ljudmi, ki bi najbolje živeli pod njegovo vlado, kot n. pr. slaščičarjem, ki ima takrat vendar največ prometa, ko želodec kraljuje sam. Da, videti je naši glavi, da je samozvanka, ki kljub dobri volji še ne ume brezskrbno gospodovati, medtem ko se želodec še vedno ponaša kot rojeni gospodar in nas vedno spominja, da je vladal že tisoče let in se še ne more znajti v drugem položaju.

Koliko še vedno storimo njemu na ljubo! Prepiramo se s svojimi brati in sestrami zaradi največjega kosa potice, jezimo svoje starše z moledovanjem, zapravljamo ljubezen svojih prijateljev z lačnim vedenjem, skoparimo, samo da lahko staremu kralju pošljemo prav veliko živeža čez mejo — z eno besedo, včasih se biješ po čelu in vprašuješ: Ali sem res človek ali tudi samo izprehajajoč se želodec?

In če zdaj šele na to pomislimo, koliko silnih oklopnih in torpedovk grade narodi za medsebojno ogražanje in izpodrivanje in kako močnejši slabotnejšemu trga deželo, ali se potem ne zdi, ko da je človek za razliko od letečih in lazečih želodcev samo oborožen želodec? Resnična veličina kakega naroda se meri po tem, ali je pri njem glede deželnih zakonov in občevanja z drugimi narodi odločilnejši in vplivnejši želodec ali duh. Stari rimski narod je šel nesrečno po zlu zbog vlade želodca. Gotovo ste že slišali o posameznih bogatinov iz tistega časa, ko so ob koncu obeda uživali bljuvalo, da bi lahko začeli zopet iznova. Če kdaj pride tako daleč, je narod izgubljen, saj vendar zna želodec prav tako malo voditi narod po pravi poti, kakor ume ladijski kuhar pravilno krmiti ladjo.

Eno je gotovo: prav v vaših letih se odloči, ali boste v svojem življenju spadali med hlapce starega renčeečega samovladarja iz davnine ali pa boste podložniki modrega kralja z vedrim čelom. Gotovo je lažje živeti pod starim, zakaj novi je preodličen, da bi snubil zase — toda pregnanemu kralju ni mar ne laži ne grožnje in ne prevare, da bi vas ujel. Zato odprite oči in bodite oprezni! Najejte se do sitega in privoščite si — toda vsaka neljubeznivost, ki jo zagrešite zavoljo želodca, vsaka neskromnost in vsaka laž, ki jo tvegate zaradi njega, vsaka zavist, ki ji daste, da se rodi iz nagnjenja do njega, vsaka še tako neznatna grdost njemu v prid, vas proda pod njegovo vladarstvo, in kogar stari gospodar drži, ga ne izpusti spet zlepa!

Cilj človekov je, da si tu na zemlji pridobi lep in plemenit značaj, to je popolnost, kolikor je človeku mogoča — onkraj groba pa večno blaženost. Telo mora človeku služiti, da ta cilj doseže, ker je telo orodje duše. Človek namreč je šele po duši človek. Ako telo — orodje svojega gospodarja — duše noče poslušati, ga mora duša krotiti z zatajevanjem in postom. Kakor rokodelci ljubi svoje orodje in pazi, da ga ne pokvari, enako mora človek ljubiti svoje telo. Ne sme mu odreči, kar potrebuje,

da mu ne škoduje na zdravju ter ga s tem pokvari; ne sme mu dovoliti preveč, da telo in njegova poželjivost ne dobi gospodstva nad dušo. Zatajevanje in post se morata uporabljati kot zdravilo, ki ga ne sme biti preveč ne premalo, drugače zdravju škoduje. Človek namreč, kakor pravi sv. Bernard, ne živi, da bi jedel, ampak jé, da živi.

DR. TIHAMÉR TÓTH¹ — F. T.:

Regul v Kartagini

Kartagina je odpravila v Rim poslanca, ki naj bi prosili za mir. Za vodjo teh odposlancev so izbrali Regula², ujetega Rimljana, ki je moral priseči, da se vrne v jetništvo, če bi njegovo poslanstvo ne uspelo. Lahko si misliš, kako je bil prevzet, ko je zopet videl svoj ljubljeni Rim! In lahko bi bil ostal tudi doma, če bi bili sklenili mir.

In veš, kaj je storil?

Kar se je dalo, je govoril za nadaljevanje vojne; in ko mu je državni zbor prigovarjal, naj ostane doma, ko ga vendar nič ne veže prisiljena prisega, je odvrnil: »Na vsak način torej hočete, da postanem nepošten? Dobro vem, da me čaka mučna smrt, če se vrnem. Toda kako majhna je ta v primeri s sramoto brezčastnega dejanja! Naj tudi bom ujetnik Kartazanov, svoj rimski značaj hočem ohraniti neomadeževan. Prisegel sem, da se vrnem. Svojo dolžnost bom izpolnil. Drugo prepustite bogovom!« Vrnil se je v Kartagino in usmrtili so ga med strašnimi mukami.

To je bil rimski značaj.

Kakšen pa mora tedaj biti krščanski značaj?!

Da bodi vsak človek bogat ali učen, ne moremo zahtevati; tudi ne, da bodi vsakdo slaven; eno pa lahko zahtevamo od vsakogar: da bodi značajan!

Malokaterim je dano osvajati dežele. Toda osvojiti najbogatejšo deželo, kraljestvo duše, je tako sveta in vzvišena naloga, da čaka prav slehernega človeka. Slehernega človeka! Mnogi ne store tega. Ampak ti, moj sin — ali ne? — ti boš storil!

A značaj ni glavni dobitek, ki ga brez zasluženja zadeneš v loteriji. Značaj ni odlično ime, ki ga dobiš z rojstvom — brez napora. Značaj je plod resne samovzgoje, trde borbe, moškega duševnega boja. Ta boj mora dobojevati vsak sam s seboj.

Kaj pomeni to, zdaj nemara še ne moreš premeriti. Ko pa nekoč pred Bogom pade zastor tvoje duše, ki si se tolikanj prizadeval zanjo in se pokaže duša v svoji brezprimerni visokosti, boš ves očaran vzkliknil, kakor je nekoč Haydn³ ob ponovitvi njegovega dela »Stvaritev«: »Moj Bog, sem li jaz to napravil?«

»Homines sunt voluntates,« za čudo kratko pove sv. Avgustin. »Vrednost človekovo določa njegova volja.« Čedalje bolj bo prodrlo spoznanje, da se današnja šola preveč enostransko ukvarja z razumom, dočim preveč zanemari razvoj značaja, volje. Odtod tudi žalostna ugotov-

¹ Počenši s to številko bomo na tem mestu priobčevali prevod znamenitega pisateljevega dela »Značaj«.

² Mark Atilij Regul, rimski vojskovodja (iz 3. stol. pr. Kr.), je bil ujet v boju

³ Kartagino, takrat važnim mestom na severni obali Afrike.

³ Joseph Haydn (1730—1809), nemški skladatelj.

vitev, da je celo v družbi odraslih dosti več učenih glav kakor neupogljivih osebnosti. In vendar opora države ni znanost, temveč čista pravost, ne bogastvo, temveč poštenje, ne strahopetnost, temveč značaj.

Ta knjiga hoče vzgajati »značajno mladino«, čeprav se zdi, ko da je danes svet na glavo postavljen, ko ginevajo volje kakor kuga razjeda človeštvo, ko pri mnogih velja neznačajnost za umno sposobnost prilagajevanja in se zatajevanje načel imenuje stvarna politika. Preobčutljivost imenujejo spoštovanje samega sebe, težavnega dela se ogibljejo z izgovorom, da je nemogoče, ker se večina žen le za udobjem in zabavami. Prav dandanes bi ta knjiga rada vzgajala mladino, ki ima neomajen značaj, katere življenjska načela so jasna in trdna, katere volja se ne straši nobene težave, katere telo in duša sta zdrava.

Značajno mladino potrebuje doba, ko kar mrgoli lahkomišelnežev, ki jim ni mar nobeno duševno vprašanje, katerim je edina skrb, kako bi lahko prevarili učitelja in izostali iz šole, kdo je najnovejši filmski zvezdnik in kje se lahko dobro zabavaš. In takšnih je toliko! In kako malo je značajnih fantov! Ta knjiga hoče dokazati, da so kljub vsemu razumni ti posamezniki. Oni se zde tako veseli, tako brezskrbni, ti se pa s težkim trudom bore na poti, ki kleše značaje — in vendar ti hoče knjiga prigovarjati, da se jim pridružiš, ker le tako je življenje vredno življenja. »Človeka stori njegova volja velikega in majhnega,« pravi Schiller (Wallensteinova smrt⁴), in baron pl. Eötvös, madžarski mislec: »Prava vrednost človeka ni v moči njegovega razuma, temveč v moči njegove volje. Kdor te nima, ga velike naravne sposobnosti le oslabe in skoroda ni bolj nesrečne, dostikrat celo bolj ničvredne stvari na zemlji božji kakor velik duh, ki nima primerne značaja.

Spomladi gre kmet na polje in zamišljeno gleda po tihih brazdah, ko da bi hotel vprašati: »Njiva, kaj mi daš letos?« A njiva ga vpraša: »Povej prej, kaj mi ti daš?«

Tako stoji tudi fant pred skrivnostnimi vrati življenja, ki ga čaka: »Življenje, kaj mi daš? Kaj me čaka?«

Toda življenje vprašuje, kakor njiva kmeta: »Na tem je, kaj mi ti daš! Kolikor delaš, toliko dobiš, in žel boš, kar si sejal!«

Ta knjiga te hoče seznaniti s pripomočki tega samovzgojnega dela. Toda pomni, fant moj, da se ne boš varal: Ona pač razkrinka sovražnike, ki te zalezujejo, pokaže ti nevarnosti, navaja k močem in sredstvom pogumnega boja — toda boriti se moraš sam! To duševno delo moraš opraviti sam, če hočeš postati značajan fant.

Videl boš, da pot nikakor ni lahka. Dostikrat boš opazil, kako močne volje je treba, da smo v neprestanem sporu s svojimi majhnimi in velikimi napakami in da nikoli ne sklenemo z njimi premirja.

Vendar pa: Jaz hočem! Hočem!

Kaj hočem?

Hočem zavladati svojim čutom in čuvstvom.

Hočem urediti svoje misli.

Hočem najprej misliti in potem govoriti.

Hočem prej misliti in potem delati.

Hočem se učiti od preteklosti, misliti na bodočnost in zato kar najbolje porabiti sedanjost.

⁴ »Wallensteinova smrt« je tretji del dramske pesnitve »Wallenstein«, ki jo je napisal nemški pesnik Friedrich Schiller (1759–1805).

Hočem delati z veseljem, potrpežljivo trpeti, živeti značajno življenje in nekoč — z upanjem na večno zveličanje — mirno umreti.

Ali je življenjski načrt, ki bi bil večji in bolj vseobsežen? Ali je smoter, ki bi bilo vredneje živeti za njegovo uresničenje?

Naj bi ta knjiga veliko, prav veliko fantov podpirala pri tem visokem stremljenju!

**Pax
et bonum!**

**Mir in
vse dobro!**

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se vpiše v Podporni odsek III. reda.

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od do-brote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 55 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Podporni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4« ali na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

Od kod boste jemali denar za zidanje domov sv. Frančiška? Saj če boste ves denar vtaknili v poslopja, ne boste imeli denarja za izplačevanje pokojnin.

Nič se ne bojte! Ako bi bili dobro prebrali splošne pogoje našega Podpornega odseka III. reda, bi lahko brali v 14. členu sledeče: Čisti prebitek varnostnega zaklada se porabi za namene III. reda, t. j. za domove sv. Frančiška itd.

V Podporni odsek vplačujejo člani III. reda svoje mesečne prispevke. Ti mesečni prispevki tvorijo ustanovni sklad, ki ostane nedotaknjen do smrti vsakega posameznega člana, ki je vpisan v naš Podporni odsek. Čisto naravno je, da te zneske ne držimo doma, ampak jih nalagamo v hranilnice itd., da donašajo obresti. Če je ustanovni sklad velik, so tem večje tudi obresti in te obresti tvorijo varnostni zaklad našega Podpornega odseka. Iz tega varnostnega zaklada bomo plačevali pokojnine vsem tistim, ki bodo prišli v leta starosti in onemoglosti. Ker pa so stroški Podpornega odseka zelo majhni, je čisto razumljivo, da se bo nabralo več obresti, kakor pa jih potrebujemo za izplačevanje pokojnin. In iz tega čistega prebitka bomo, če Bog da srečo, zidali domove sv. Frančiška itd. Vsakdo lahko iz tega vidi, da ni treba imeti nikakršnih skrbi, da bi mogli priti kdaj v plačilne težkoče.

Nove knjige

Erjavec Fran: Zbrano Delo. Drugi zvezek, uredil Anton Slodnjak. Ljubljana 1934. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 90 Din.

Ta zvezek Erjavčevih spisov obsega opis domačih četveronožnih živali, živali udomačenih po tujih krajih in divjih četveronožnih živali. »V obširnem Erjavčevem delu stoje — kakor lepo piše urednik — Domače in tuje živali v sredi vsega. Tukaj se je, kakor v žarišču zbrala in se zlila v prečudovito luč, ki je obсветila najtemnejše strani življenja na zemlji: velika življenjska in strokovna izkušnja ter umetnostni dar prikazovanja in pripovedovanja.« Knjiga spada v sleherni slovenski hiši, je najlepše čtivo za preprostega in izobraženega, mladega in starega človeka.

Miško Kranjec: Pesem ceste. Ljubljana 1934. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena vez. 55 Din, kart. 45 Din.

Nesporno je Miško Kranjec največji up našega mlajšega lepega slovstva. Pesem ceste je roman nezasidranega beraškega otroka, ki v prosjačenju ne najde smisla življenja, in niha med klicem potepuške krvi in težnjo po lastni zemlji, ki bi ga prehranjevala. Knjigo toplo priporočamo.

Litanije in odpevi v čast presv. Srcu Jezusovemu za mešan zbor in orgle. Samozaložba. Udine 1934. Zložil Laharnar Ivan. Prodaja »Katoliška knjigarna«, Gorizia. Cena 4 lire. Litanije so pevne, sicer nekoliko umetne, a dosti preproste. Izmed odpevov, 20 po številu, utegnejo nekateri ponarodeti. — Papir in tisk izboren. P. F. A.

Dve nagrobnici. Zložil Lovro Hafner (1933). Samozaložba. Prodaja Jugoslovanska knjigarna. Ti dve nagrobnici, pisani za moški zbor, ste dober dodatek k naši glasbeni literaturi nagrobnic. Da bi se le zbori enkrat vsaj lotili novih skladb in opustili žaganje vedno istih. Cena ni navedena, vendar mora biti malenkostna, ker sta skladbi na pol poli. P. F. A.

Zahvala za molitev

Prisrčno se zahvaljujem sv. Judi Tadeju po devetdnevnici za uslišano prošnjo. — Roza Turk, Ljubljana.

Iz upravnništva

Upravišтво lista tudi to pot opozarja cenjene naročnike, da je poštna položnica vsem priložila. Kdor je že ponovil naročnino, naj ga položnica nikar ne moti. Morda je kdo drugi v njegovem okolišu, ki bi se rad naročil na naš list, a mu je nerodno tistih 15 Din po nakaznici pošiljati. Temu naj jo izroči, pa bo dobro delo storil. Upravištvu bi dalo preveč dela in list bi se preveč zakasnil, ko bi moralo pri vsakem naročniku sproti gledati na to, ali je že poravnal naročnino ali ne, da ve, komu naj priloži nakaznico, komu ne. Toliko v pojasnilo, da ne bo kakih pritožb glede poslovanja uprave.

Vsem dragim naročnikom in vsakemu posameznemu mnogo božičnega veselja in sladkega svetonočnega miru, ter vsestransko srečno, blagoslovno polno novo leto

želi

uredništvo in upravništvo »Cvetja«.